

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Monitoring 21. 5. – 28. 5. 2018

Sokolský zpravodaj	4
26.5.2018 ČT sport	
Na slet přijelo osm stovek cvičenců	4
28.5.2018 Mladá fronta DNES ~ str. 15 ~ Vysočina (rl)	
Fotogalerie: Sokolové pilují v Brandýse nad Labem skladby na slet	4
27.5.2018 ČRo - strednicechy.cz ~ str. 00 ~ / aktualne Barbora Kvapilová	
Ze sklepa na náplavku. Politické strany volí pro svá sídla dobré adresy	5
27.5.2018 zpravy.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domáci MF DNES, Robert Oppelt	
„Strnadových“ a „Moravcových“: Nové ulice v Praze 9 nesou jména rodin, které pomáhaly odbojářům	6
27.5.2018 blesk.cz ~ str. 00 ~ Praha - Zprávy jim	
Heydrichova smrt zajistila obnovu Československa. Komunisté ale parašutisty zavrhl	7
27.5.2018 info.cz ~ str. 00 ~ Magazín Aneta Černá	
Hvězdná chvíle československého odboje: Před 76 lety byl zlikvidován „pražský řezník Reinhard Heydrich	11
27.5.2018 securitymagazin.cz ~ str. 00 ~ Historie Mgr. Petr Duchoslav	
Sokolský stadion rozkveté sletovými skladbami	13
26.5.2018 kralovehradeckenovinky.cz ~ str. 00 ~ regiony	
V Čejkovicích se zborčila střecha domku, kde žil Tomáš Garrigue Masaryk	15
26.5.2018 ct24.cz ~ str. 00 ~ Domáci fabianovap	
Sokolský stadion rozkveté sletovými skladbami	15
25.5.2018 kralovehradeckenovinky.cz ~ str. 00 ~ regiony	
Ve třech výzvách na sport MŠMT rozdělí dalších téměř 230 milionů korun	16
25.5.2018 sportovnilisty.cz ~ str. 00 ~ Karel Kovář	
V USA žije téměř milion obyvatel s československými kořeny. A rozhodně na svůj původ nezapominají	17
25.5.2018 krajskelisty.cz ~ str. 00 ~ Pardubický kraj Štěpán Cháb	

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Sokolové se sletí do Brandýsa	19
24.5.2018 Právo ~ str. 14 ~ Praha - Střední Čechy (cie)	
Sokolský stadion rozkveté sletovými skladbami	20
24.5.2018 kralovehradeckenovinky.cz ~ str. 00 ~ regiony	
V Uherském Hradišti řeší, jestli postavit novou sokolovnu, nebo divadlo	21
24.5.2018 zlin.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zlín / Zlín - zprávy MF DNES, Jana Fuksová	
Kam na víkend?	23
24.5.2018 Instinkt ~ str. 70 ~ Cestování - servis	
Želetavský Sokol slavil 110. výročí založení svého spolku	25
23.5.2018 Horácké noviny ~ str. 07 ~ Víkend/Inzerce (lm)	
Budou se stěhovat sokolové, nebo divadelníci?	25
23.5.2018 Mladá fronta DNES ~ str. 14 ~ Kraj Zlínský — Jana Fuksová	
Slet Sokola v Jičíně	26
23.5.2018 Jičínský týden ~ str. 30 ~ Sport VLADIMÍR MACHEK	
Secvičit děti od šesti do patnácti let je těžké. Na sletu ale ze sebe třebíčtější Sokolové vydají to nejlepší	27
23.5.2018 ČRo - vysocina.cz ~ str. 00 ~ Nácvik Sokolů, Irena Šarounová	
Pět stovek Sokolů bude cvičit pod Cimburkem	28
23.5.2018 Týdeník Podorlicka ~ str. 29 ~ Sport (rh)	
U nás to žije!	28
23.5.2018 Jičínský týden ~ str. 19 ~ Kulturní tipy	
Dovedl tým k triumfu na mistrovství České republiky	29
23.5.2018 Písecký týden ~ str. 26 ~ Sport/příběhy (pbr)	
Po vyhlášení Československa se v Mostě bojovalo o město	30
23.5.2018 Týdeník Mostecka ~ str. 16 ~ Z historie Mostecka EDVARD D. BENES	
Vila továrníka Paříka vyniká kombinací organických, strohých linií a různých fasád	31
23.5.2018 novinky.cz ~ str. 00 ~ Bydlení - Tipy a trendy Text: Ladislava Horňáková, editace: tnk	

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Ogňan Tuleškov: Vzpomínky na vyhnání Čechů z pohraničí	32
23.5.2018 vasevec.cz ~ str. 00 ~	
Sokolové	38
22.5.2018 Týdeník Liberecko ~ str. 23 ~ Sport / Talentovaná mládež	
SLET	38
22.5.2018 Kladenský týden ~ str. 11 ~ Kulturní servis	
Ze sklepa na náplavku. Politici vybírají dobré adresy	38
22.5.2018 Mladá fronta DNES ~ str. 02 ~ Z domova <i>Robert Oppelt</i>	
Sokolka Jarina Žitná je nezmar	39
22.5.2018 Týdeník Liberecko ~ str. 22 ~ Sport / Co dnes dělají	
Sokol vznikl před 150 lety. Je o něj zájem v dnešní době? Chodí do něj mladí lidé a děti?.....	41
22.5.2018 ČRo - hrdec.cz ~ str. 00 ~ Sport <i>Jana Házová</i>	
Investice do sportu ušetří ve zdravotnictví.....	41
22.5.2018 Haló noviny ~ str. 14 ~ ze sportu <i>(za)</i>	
Historik McNamara: Legie udělaly z Masaryka v USA rockovou hvězdu	43
22.5.2018 ct24.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>manakv</i>	

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Plné znění zpráv

Sokolský zpravodaj

26. 5. 2018 ČT sport

Aktuální novinky ze sokolského hnutí a informace o přípravách na XVI. všesokolský slet.

Jednu z doprovodných akcí k XVI. všesokolskému sletu viděla sportovní hala v České Třebové. Byl jí mezinárodní volejbalový turnaj mužů tří zemí, ke kterému si Češi přizvali protivníky z Rakouska a Polska. Českou obec sokolskou reprezentovaly dva týmy. V další reportáži zavítáme do Sokola Roztoky, kde zastavili příjem nových sokolů, protože se jim stále hlásí nové děti.

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/12090743332-sokolsky-zpravodaj/>

Na slet přijelo osm stovek cvičenců

28.5.2018 Mladá fronta DNES str. 15 Vysočina

(rl)

Ni zisk, ni slávu. Tento nápis na slavnostní bráně měli stále na očích stovky účastníků sobotního sokolského sletu v Třebíči na stadionu pod Kostelíčkem.

„Podle odezvy návštěvníků slet dopadl velmi dobře. Program se líbil. Přijelo osm stovek cvičenců, jak jsme plánovali,“ popsal Martin Zuzaňák, jednatel Sokolské župy plukovníka Švece. Potěšila ho i plná divácká tribuna.

Zřejmě nejvzdálenější cvičenky byly z Hodonína. A ta nejstarší, které letos bude devětaosmdesát let, přijela z Brna. Slet **sokolové** pořádali mimo jiné jako součást oslav stého výročí vzniku republiky.

Foto autor| Foto: Petr Lemberk, MAFRA

Regionalni mutace| Mladá fronta DNES - Vysočina

Fotogalerie: Sokolové pilují v Brandýse nad Labem skladby na slet

27.5.2018 ČRo - srednicechy.cz str. 00 / aktualne

Barbora Kvapilová

Do Brandýsa nad Labem se v neděli sjelo tisíc **sokolů** a jejich příznivců. Část z nich tady představí skladby, které nacvičují pro XVI. všesokolský slet v Praze. Ten se v hlavním městě uskuteční 5. a 6. července. Hlavní program začíná v Brandýse na cvičišti Jindry Vaníčka hodinu po poledni, kdy městem projde sokolský průvod. Ve 14:30 už začnou ukázky sletových skladeb a cvičení a dekorování sokolských praporů.

Ze sklepa na náplavku. Politické strany volí pro svá sídla dobré adresy

27.5.2018 zpravy.iDNES.cz str. 00 Zprávy / Domáci

MF DNES, Robert Oppelt

Piráty čeká stěhování, ze stísněného žižkovského suterénu přemístují svou republikovou centrálu na Palackého náměstí v centru Prahy. Po úspěchu strany ve volbách – a tím i zisku zhruba 170 milionů korun od státu – jdou do většího a na lepší adresu.

Sklepní prostory nahradí kanceláře v bývalé bance v prvním patře přímo nad stanicí metra Karlovo náměstí. Kousek od populární náplavky bude nejen sídlo strany, ale i pět poslaneckých kancelářů.

Bývalou banku – snad kromě trezoru uvnitř – už nic nepřipomíná. Piráti plánují do úprav investovat zhruba 700 tisíc a spoléhají na pomoc dobrovolníků.

„Spíše než klasické sídlo má nová centrála připomínat coworkingové centrum, tedy prostor, kde najde stůl a židli každý, kdo přijde pracovat,“ říká manažer strany Štěpán Štrébl.

Prostory si strana najímá prostřednictvím společnosti 1. pirátská s.r.o. Od ní si budou kanceláře ze svých poslaneckých náhrad pronajímat pirátští poslanci.

V nájmu je i nyní nejsilnější hnutí ANO. Od svého vzniku sídlí v budově koncernu Agrofert na pražském Chodově.

Několikrát se v posledních letech stěhovala například ODS. Nejdříve sídlila ve Sněmovní ulici, v roce 2003 se přesunula na Malou Stranu o několik ulic výš.

Sídlo občanských demokratů na Jánském vršku tehdy stálo 100 milionů korun. Zadlužená strana ho pak v roce 2011 prodala a odstěhovala se z centra do nájmu – do kancelářské budovy Polygon House na pražské Pankráci. Před čtyřmi lety se ale vrátila zpět do centra, tentokrát do Truhlářské ulice. Sídlá v centru

Vlastnictví nemovitostí je mezi stranami dnes už spíš výjimkou. Mají je hlavně politické strany s dlouhou historií. Prakticky za rohem od Pirátů je na Karlově náměstí palác Charitas, sídlo lidovců. Byl postaven v roce 1929 a od počátku patří straně.

Na pražském Novém Městě vlastní svá sídla i další dvě politické strany: sociální demokraté a KSČM.

Komunisti palác v ulici Politických vězňů koupili v roce 1990. Přestože uvažovali, že lukrativní nemovitost prodají a odstěhují se do Vysočan, z plánů nakonec sešlo.

Nejdelší stranickou tradici má Lidový dům, sídlo ČSSD. Starý šlechtický palác socialisté koupili už v roce 1907 a po restitucích se do něj opět vrátili.

Čtyřicet let předtím bylo v rozsáhlých prostorách v Hybernské ulici Muzeum V. I. Lenina. Nad palácem ale stále visí restituční stín. Strana má dědicům právníka Zdeňka Altnera, který jí pomohl dům získat zpět, zaplatit přes tři sta milionů korun .

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Také TOP 09 sídlí v historické budově – v renesančním letohrádku známém jako Michnův palác či Tyršův dům na Malé Straně. Prostory si pronajímá od **České obce sokolské**.

Naopak třeba vedení Starostů sedí na Malostranském náměstí, ovšem jen v kanceláři v patře měšťanského domu nad známým hostincem. Stranu tu ani nic nepřipomíná. Peníze z pronájmů

Nemovitost na dobré adrese není jen prestiž, ale i dobrý zdroj příjmů. Strany přiznávají z pronájmů i značné příjmy – sociální demokracie 20,9 milionu ročně, lidovci 19 milionů a komunisté dokonce 24,4 milionu korun. Některé strany vlastní i menší nemovitosti mimo Prahu.

Mezi jejich časté nájemníky patří přímo jejich poslanci, kteří ve stranických sídlech mají své poslanecké kanceláře placené Sněmovnou.

„Strnadových“ a „Moravcových“: Nové ulice v Praze 9 nesou jména rodin, které pomáhaly odbojářům

27.5.2018 blesk.cz str. 00 Praha - Zprávy
jim

Třemi dělovými salvami, minutou ticha a státní hymnou uprostřed stavby, tak k večeru 24. května vzdali lidé poctu obětem represí po atentátu na Reinharda Heydricha. Iniciativa A společně s Prahou 9 pak nedaleko metra Kolbenova slavnostně vyvěsila pouliční štíty s názvy nových ulic - „Strnadových“ a „Moravcových“. Připomínají rodiny, jež pomáhaly parašutistům a zaplatily za to životy.

Asi 100 metrů od stanice metra Kolbenova v Praze 9 vzniká nová čtvrť. Ve čtvrtek večer se na rohu dvou do té doby bezejmenných ulic scházejí zástupci městské části i Iniciativy A, aby vzdali hold lidem, kteří pomáhali odbojářům. Právě po nich dostaly ulice své názvy. „Město hledalo pro tuto část vhodná jména a my jsme navrhli osoby, jež tady bydlely a usilovně pomáhaly atentátníkům. Z těch jmen si město nakonec vybralo tahle. Strnadovi bydleli v Libni, Moravcovi na Žižkově. Jsme moc rádi, poněvadž ve své době projevili nesmírnou odvahu,“ vysvětluje záměr člen iniciativy A Karel Polata.

Neústupný náčelník libeňského **Sokola**

Kdo byli lidé, jejichž jména nové ulice v Praze 9 nesou? Bohuslav Strnad byl velice zásadový muž a náčelník pobočky **Sokola** v Libni. Během zákazu Jednoty sokolské po roce 1941 tajně organizoval jejich schůzky. O rok později pomáhal parašutistům, když pro ně vybíral peníze a potravinové lístky. Díky němu měli lepší zázemí a mohli zůstat bezpečně skrytí. Po atentátu na Reinharda Heydricha a následném obléhání kostela v Resslově ulici 18. června 1942 začalo gestapo pátrat i po jejich spolupracovnících. 9. června téhož roku pak manžele před jejich malou čtyřletou holčičkou zatkl gestapo a odvedlo na výslech.

Během něj Bohuslav Strnad předvedl býčí vůli a přes brutální třítydenní mučení nic neprozradil. Poté byli oba manželé převezeni do koncentračního tábora Mauthausen, kde je 24. října 1942 stříleli do týla. Jejich dcera druhou světovou válku přežila. Byla odeslána na převýchovu, z níž se vrátila zpět.

Byt, v němž se udála dějinná setkání

Manželé Moravcovi ve spolupráci s dalšími odbojáři vytvořili síť, v níž se tajně atentáčníci pohybovali. V jejich bytě na Biskupcově ulici tak rozmlouvali Kubiš s Gabčíkem. Alois Moravec fungoval v síti jako nositel důležitých zpráv. V noci 17. června 1942 jejich byt obklíčilo gestapo. Marie Moravcová ukončila svůj život kyanidovou kapslí. Její muž se synem Vlastimilem skončili v Mauthausenu, kde byli popraveni.

Heydrichova smrt zajistila obnovu Československa. Komunisté ale parašutisty zavrhli

27.5.2018 info.cz str. 00 Magazín

Aneta Černá

Dva muži, samopal stengun, bomba a auto s třetím nejmocnějším nacistou říše – tak vypadalo ráno 27. května 1942 v zatáčce v pražských Kobylisích. Parašutisté Jan Kubiš a Josef Gabčík se na svůj úkol odstranit kata českého národa Reinharda Heydricha připravovali několik měsíců. Přesně před 76 lety pak nastala chvíle, která se zapsala do českých dějin jako největší odbojová akce druhé světové války – operace Anthropoid.

Nápad odstranit Heydricha se zrodil v hlavách československé exilové vlády v Londýně. Zastupující říšský protektor měl od svého nástupu do funkce 28. září 1941 na rukou krev stovek českých odbojářů. Ve funkci protektora českých zemí tehdy vystřídal Konstantina von Neuratha, který byl údajně příliš mírný. Heydrich, který byl architektem holokaustu, naopak chladně likvidoval české elity. „Heydrich nechal deportovat do vyhlazovacích táborů tisíce lidí a v odborné literatuře se uvádí, že od svého nástupu do funkce nechal zatknout 5 000 příslušníků odboje,“ vysvětluje archivář Vojtěch Šustek. Jak napsal i sám Heydrich: „Nechci se pokoušet starými metodami poněmčít tento český ksindl“.

Výsledkem akce parašutistů nebylo jen odstranění Heydricha, ale i poválečná obnova Československa

Heydrichovo běsnění sledovala v zahraničí exilová vláda, která tak přicházela v domovině o schopné odbojáře a ztrácela tak s protektorátem kontakt. Na české zástupce navíc sílil tlak velmocí, které požadovaly, aby Češi dali velkými odbojovými akcemi najevo, že stojí proti okupantům. V hlavách zpravodajců se tak zrodil nápad provést akci tak velkou, že by nejen přesvědčila Západ o postoji Čechů, ale donutila by navíc velmoci, které s Adolfem Hitlerem dojednaly Mnichovskou dohodu, podpisy odvolat a umožnit tak poválečné obnovení Československa v původních hranicích.

Bylo proto rozhodnuto, že v rámci výcviku parašutistů, který měla na starost Zvláštní skupina D vedená zpravodajcem Františkem Moravcem, vznikne speciální skupina, která bude mít za úkol odstranit některého z předních nacistů. „Edvard Beneš tuto záležitost konzultoval především právě s Františkem Moravcem, a když diskutovali, koho by měli odstranit, aby to mělo potřebný účinek, mluvili například i o ministru Emanuelu Moravcovi, který byl symbolem kolaborace. Nakonec se ale rozhodli, že to je příliš malá ryba, která svět zajímat nebude, a zvolili jako terč Reinharda

Heydricha," vysvětluje autor knihy General František Moravec: jeho boj, rodina, vzpomínky Jaroslav Skopal.

Pro operaci Anthropoid byli z parašutistického výcviku v Británii vybráni Josef Gabčík a Karel Svoboda. Ten se ale při jednom z cvičných seskoků zranil a Gabčík na jeho místo doporučil svého přítele Jana Kubiše. Moravec jeho výběr schválil a byl to nakonec právě Kubiš, jehož bomba Heydricha zabila...

Bez českého odboje by se operace Anthropoid nemohla uskutečnit

Kubiš si do svého deníku v Británii před výsadem poznamenal: „Dnes nejsem si jistý dnem, neb jest na mne požadován zvláštní úkol, úkol velice nebezpečný, ale nebojím se ho, jdu s chutí do práce a nezastaví mne ani to nejhorší." Přestože do země se vraceli vybavení financemi i falešnými doklady na jména Zdeněk Vyskočil (Gabčík) a Otto Strnad (Kubiš), skutečné riziko nemohl zřejmě odhadnout nikdo.

Gabčík s Kubišem doskočili do protektorátu společně s parašutisty ze skupin Silver A a Silver B 29. prosince 1941. Dle instrukcí měli co nejdříve provést útok na Heydricha a teprve až poté se spojit s místním odbojem. Ukázalo se ale jako nemožné připravovat útok bez pomoci místních, protože výsadbáři potřebovali úkryt, ale i potravinové lístky a další falešné doklady.

Český odboj přivítal parašutisty s nadšením. Ačkoli jen velmi úzký okruh lidí věděl, co je pravým úkolem Kubiše a Gabčíka, označovali je vzhledem k datu seskoku za „silvestrovský dárek“ a parašutisté brzo našli několik ochotných rodin, které jim poskytovaly ubytování, potraviny a podporu. Zapojených rodin byly po celé republice desítky. Především to byly rodiny **Sokolů**, které spolu díky vazbám z minulosti mohly snáze komunikovat a spojovala je společná vlastenecká myšlenka. Do pomoci byly často zapojené i děti. Zřejmě nejmladším přímým účastníkem odboje byla 14letá Jindřiška Nováková, která pomohla po útoku odklidit Kubišovo zakrvácené kolo a při střetu s gestapem projevila na svůj věk neuvěřitelnou statečnost.

Samopal nevystřelil, ale bomba zabrala

Parašutisté také získali spolupracovníka přímo z Heydrichova nejbližšího okolí. Byl jím František Šafařík, který pracoval na Pražském hradě, kam Heydrich denně dojížděl ze zámku z Panenských Břežan. Díky Šafaříkovi tak parašutisté věděli, že zastupující říšský protektor jezdí většinou bez doprovodu v otevřeném voze pouze se svým řidičem. Rozhodli se na něj proto zaútočit při jeho cestě ve vhodném místě. Tím byla ostrá zatáčka na křižovatce ulic V Holešovičkách a Kirchmayerova, kde vůz musel přibrzdit.

Kubiš s Gabčíkem zvolili jako den útoku středu 27. května 1942. Na místo dorazili na kolech v devět hodin ráno. Gabčík vyndal z tašky samopal stengun a pod kabátem jej smontoval. Kubiš si do ruky připravil bombu vyrobenou z protitankového granátu. Heydrich dlouho nejel a oba muži už byli nervózní. V 10:35 se ale objevil vůz s poznávací značkou SS-3 a parašutisté věděli, že vše probíhá, jak má. Heydrich jel jen s řidičem Johannesem Kleinem v otevřeném voze bez ochranky.

V zatáčce vůz zpomalil a to byla chvíle, kdy Gabčík vytáhnul stengun. Ten ale nevystřelil. Řidič Klein v tu chvíli zvolal „Pozor, atentátník!“. Místo toho, aby ale zrychlil a parašutistům ujel, vůz zřejmě zpomalil, a to byla chvíle, kdy Kubiš vrhnul na auto připravenou bombu. Ta dopadla na pravou stranu

auta nad zadní kolo na stupátko a roztrhla karoserii. Protože Kubiš byl poměrně blízko výbuchu, pokusil se ochránit si tvář aktovkou, přesto ho výbuch zranil nad levým okem.

Heydrich chtěl společně s Kleinem oba parašutisty pronásledovat. Byl ale zraněný střepinami z karoserie, a tak klesl u auta a začali se k němu sbíhat lidé z projíždějící tramvaje, kteří ho nakonec s pomocí nákladního automobilu firmy Holan odvezli do nemocnice na Bulovce.

Kubiš s Gabčíkem unikli. Na místě ale zanechali několik stop

Gabčík se nedokázal dostat ke svému kolu a prchal po svých. Heydrichův řidič ho pronásledoval, střílet ale nedokázal. „Johannes Klein měl při pronásledování Gabčíka povytažený zásobník pistole, a proto mu zbraň nefungovala. On poměrně dlouhou dobu Gabčíka pronásledoval, jeho pistole nestřílela, a kdyby se na chvíli zastavil a zjistil, že má povytažený zásobník, mohl jej zasunout, pistolí natáhnout a pak ve stoje v klidu na Gabčíka střílet. Ale on zmatkářsky honil Gabčíka s nestřílejší pistolí,“ doplňuje Šustek.

Muži se střetli u řeznického krámu Františka Braunera, kam Gabčík vběhl, protože si myslel, že řeznictví má zádní vchod a podaří se mu Kleina setřást. Obchod měl ale jen jeden vstup, a když na místo doběhl Klein, měl mu údajně řezník Brauner, který byl venku, naznačit, že někdo se skrývá uvnitř. Gabčík pochopil, že se nevyhne přímé konfrontaci, možná i spoléhal na to, že Kleinovi zřejmě nefunguje pistole, když po něm za běhu nestřílel, a vyšel z krámků ven. Zde Kleina postřelil do nohy a dal se na útěk směrem k Vltavě a přesněji do bytu spolupracovníků Svatošových do Melantrichovy 15.

Podobně spletitou cestu z místa útoku měl i Jan Kubiš. Ten se naopak ke kolu dostal. Cestou se ho ale snažili zastavit někteří náhodní chodci, proto je odrazoval střelbou. Nasednul na kolo, na zraněné oko si přiložil kapesník a ujížděl směrem na Palmovku. U Libeňské sokolovny se bohužel srazil s chodkyní Anežkou Rožkovou, která později poskytla jeho popis a údaje o pohybu gestapu. Získala za to odměnu 150 tisíc korun. Kubiš pokračoval dál až na roh ulic Primátorská a Slavatova (dnes U Synagogy), kde kolo poblíž prodejny firmy Baťa odstavil a zamířil k rodině Novákových, jejichž jméno dnes na Palmovce nese ulice, kde bydleli. Paní Nováková pak poslala svoji nejmladší dceru Jindřišku, aby šla pro zakrvácené kolo.

Parašutisty hledalo neúspěšně 4 500 nacistů. Nakonec je zradil kolega

Nacisté po útoku běsnili. Hned ten den vyhlásili stanné právo a zákaz vycházení a do akce nasadili 4 500 lidí, aby parašutisty našli. Neúspěšně. Kolo, plášť a aktovky, které Kubiš s Gabčíkem zanechali na místě, vystavili v prodejně na Václavském náměstí a slibovali odměnu 10 milionů korun. Protektorátní vláda slíbila peníze zdvojnásobit. Přesto nikdo z odboje parašutisty neudal. Nacisté přitom neslibovali jen odměny, ale hrozili také strašlivou pomstou. Varovali, že každý, kdo útočnickům pomáhá a ukrývá je, bude popraven s celou svou rodinou. Tlaku nakonec podlehl Kubišův a Gabčíkův kolega, parašutista Karel Čurda z výsadku Out Distance.

17. června 1942 přišel do sídla gestapa v pražském Petschkově paláci a výměnou za bezpečnost pro sebe a svoji rodinu udal všechny parašutisty i všechny pomocníky z řad místního odboje, které znal. Od nacistů pak získal odměnu pět milionů korun, žil pod jménem Karl Jerhot a byl konfidentem gestapa. Po válce mu soud udělil trest smrti, který byl vykonán 29. dubna 1947.

Nacisté pak zatýkali odbojáře a podrobovali je nejtvrdějším výslechům. Dozvěděli se tak, že Kubiš s Gabčíkem se společně s dalšími pěti parašutisty ukrývají v kryptě kostela svatých Cyrila a Metoděje v Resselově ulici. 18. června nad ránem místo doslova oblehli. Sedm parašutistů s omezeným množstvím munice bojovalo proti přesile 800 nacistů několik hodin. Všechny sedm hrdinů při boji padlo. Jejich podporovatele pak nacisté střelili v Kobylisích, většinu ale převezli do koncentračního tábora Mauthausen, kde je ve vlnách popravovali.

Komunisté dělali, že žádní parašutisté neexistovali. Tvrdili, že Heydricha odstranil lid

Jejich činy ale nebyly zbytečné. Heydrich na následky zranění zemřel 4. června. O operaci Anthropoid se mluvilo po celém světě. „Podařilo se zneškodnit jednoho z nejbližších spolupracovníků Hitlera a Velká Británie tak byla veřejným míněním přinucena odvolat podpis pod Mnichovskou dohodou, která byla pořád z hlediska britské politiky platná. Zneškodnění Heydricha znamenalo úspěch, jakého nedocílilo žádné jiné odbojové hnutí v okupovaných zemích. Sympatie britské veřejnosti k Čechoslovákům vzrostly natolik, že už bylo neúnosné setrávat v názoru, že Mnichovská dohoda je legitimní,“ vysvětluje Šustek. K Británii se pak přidala i Francie, která Mnichovskou dohodu zneplatnila. Československo tak mohlo být po válce obnoveno v původních hranicích.

Ocenění se parašutisté po válce nedočkali, záhy totiž přišel únor 1948. Postoj komunistů k navraceným bojovníkům a letcům RAF byl tvrdý. Proto ani parašutistům, které de facto vyslal z Británie Edvard Beneš, nestavěli pomníky. „Komunisté se nejdříve snažili tvářit, že žádný útok nebyl. Když se například podíváte na propagandistický film Otakara Vávry Cesta k barikádám, který je z roku 1945, tak tam je řečeno, že Heydricha odstranil lid. Ani slovo o parašutistech nebo o Anglii,“ popisuje historik Jiří Padevěť.

Komunisté následně rozjeli tvrdou propagandu, která se snažila význam útoku na Heydricha snížit a popisovat ho jako akci, která vedla ke zbytečné smrti mnoha lidí. Kvůli nepřízni doby se také dlouho nevědělo o mnohých hrdinech z řad českého odboje a jejich příběhy se začaly vynořovat teprve až po listopadu 1989, tedy v době, kdy už žil jen zlomek lidí, kteří by si veřejné ocenění zasloužili.

„Ve veřejném prostoru se teď víc než dřív objevují slova vlastenectví, hrdinství, národní hodnoty a přitom se vztahují často k věcem, na kterém rozhodně hrdí být nemůžeme. Právě operace Anthropoid je ale něco, na co hrdí být musíme a k čemu můžeme vztahovat skutečné vlastenectví,“ dodává Padevěť.

Redakce INFO.CZ v loňském roce při příležitosti 75. výročí operace Anthropoid připravila sérii článků o okolnostech útoku, hrdinství českých odbojářů a následných represích. Všechny články si můžete přečíst [zde](#).

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Hvězdná chvíle československého odboje: Před 76 lety byl zlikvidován „pražský řezník Reinhard Heydrich

27.5.2018 securitymagazin.cz str. 00 Historie

Mgr. Petr Duchoslav

Před 76 lety provedli parašutisté Jozef Gabčík a Jan Kubiš likvidaci zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Operace nesla krycí jméno Anthropoid.

K výcviku na provedení operace Anthropoid byli povoláni rotmistr Jozef Gabčík a rotný Karel Svoboda. Svoboda byl koncem roku 1941 z důvodu úrazu při cvičném seskoku z operace vyřazen a na Gabčíkův návrh nahrazen kpt. Janem Kubišem. Samotný výcvik zahájili v létě 1941 ve výcvikových školách a stanicích Special Operations Executive (SOE) ve Skotsku, ve kterých prodělávali výcvik i britští commandos. V průběhu výcviku vypracovala SOE několik rámcových plánů na zneškodnění R. Heydricha, při kterém byly zvažovány různé možnosti prostředí, ve kterých bude čin proveden.

Po zákazu české tělovýchovné organizace **Sokol**, státním tajemníkem říšského protektora K. H. Frankem 12. dubna 1941 někteří členové zakázané organizace vytvořili odbojovou skupinu Jindra. Ta se zapojila do příprav na útok na Heydricha, sháněla ubytování a informace. Zároveň však varovala Londýn před možnými důsledky atentátu. Po atentátu byla síť skupiny Jindra nacisty zlikvidována.

Původní plán útoku předpokládal, že Gabčík a Kubiš zaútočí na Heydricha poblíž jeho sídla v zámku v Panenských Břežanech, ale kvůli zvýšené ochraně cíle, byl tento plán zamítnut. Náhradním místem, které Gabčík s Kubišem pro svou akci vybrali, bylo zaústění tehdejší Kirchmayerovy třídy, což je dnešní spojka Zenklovy ulice s ulicí V Holešovičkách s ostrou zatáčkou vpravo dolů, která vede dále ulicí V Holešovičkách opět dolů až do pražské čtvrti Troja směrem k Trojskému mostu přes Vltavu. Podle předpokladu zde Heydrichův řidič Klein musel zpomalit, což jim umožňovalo snadnější střelbu na automobil. Další výhodou vybrané lokace bylo, že se nacházela daleko od veškerých policejních posádek, kasáren a stanic gestapa. Jak se později ukázalo, její nevýhodou byla jen blízká tramvajová zastávka, kde se mohlo pohybovat větší množství českých civilistů.

Busty Jana Kubiše a Jozefa Gabčíka v pravoslavném kostele svatého Cyrila a Metoděje

Ráno 27. května odjeli Gabčík s Kubišem tramvají na Žižkov, kde si vyzvedli jízdní kola, na kterých přijeli do Holešovic. V Holešovicích se setkali s Valčíkem. Gabčík obestoupen kolegy pod kabátem sestavil svůj samopal, načež Valčík šel zaujmout své místo na pravé straně komunikace a všichni vyčkávali Heydrichův příjezd. Heydrich po snídani strávil chvíli s rodinou a odjel autem z Panenských Břežan směrem na Pražský hrad, odkud se měl následně vydat do Ruzyně a letecky se přepravit do Berlína za Hitlerem. V rozporu s nařízením, nebyl jeho automobil ještě opancéřovaný a jel bez ochranného vojenského doprovodu.

Ve voze jeli řidič Klein a Heydrich, který cestoval na zadním sedadle kabrioletu Mercedes. Tehdy byl slunný květnový den a vůz s Heydrichem odjel ze zámku v Panenských Břežanech směrem

na Pražský hrad. Když Valčík zpozoroval blížící se vůz, dal ostatním výsadkářům signál pomocí odrazu kapesního zrcátka. Tento signál upozornil Gabčíka na příjezdějí vůz a současně na fakt, že Heydrich jede bez doprovodné SS ochranné eskorty. V případě, že by jel s eskortou, akce by se v ten den neuskutečnila. Podle filmové adaptace z roku 1964 se právě jeho automobil objevil v zatáčce a zatáčel tehdejší Kirchmayerovou třídou vpravo do ulice V Holešovičkách, když odhodil Gabčík kabát a ihned se pokusil střílet na vůz, ale jeho samopal Sten selhal (později se objevila teorie, že Gabčík schválně nevystřelil, aby neohrozil civilisty, kteří právě přijeli tramvají na druhé straně vozovky). Proto vhodil na auto Jan Kubiš granát, která však nezasáhla vnitřní část kabrioletu, ale sklouzl po karoserii a explodoval vně vozidla před zadním kolem.

Zed' kostela svatého Cyrila a Metoděje v Resslově ulic v Praze. Na zdi jsou patrné stopy po kulkách

Po výbuchu se Kubiš i Gabčík pokoušeli Heydricha i Kleina dorazit střelbou z pistolí. Heydrich i Klein vyskočili z vozu a oba vytáhli své osobní zbraně. Šéf komise pro vyšetření atentátu Heinz Pannwitz říká, že Heydrich začal pronásledovat Kubiše, ale když chtěl vystřelit, ukázalo se, že v jeho zbrani ráže 7,65 mm nebyl zásobník, proto se vrátil zpět k autu, kde si zraněný sedl na sedadlo. Heydrich měl vlivem exploze zlomené žebro, části tříštivé zlomeniny se mu dostaly do sleziny. Událost sledovali tehdy cestujících z explozí lehce poškozené tramvaje stojící na zastávce.

psali jsme: Film Anthropoid má s historickou skutečností minimum společného, říká v rozhovoru pro Security magazín přední český historik Vojtěch Šustek

Heydrich upadl 3. června do kómatu a 4. června v 4.30 zemřel dle prvotní úmrtní zprávy na celkovou sepsi organismu v nemocnici Na Bulovce. Tato zpráva nechala kvůli nestandardnímu průběhu popsaných příznaků vzniknout různým teoriím, též konspiračním. Sám autor původní zprávy Herwig Hamperl v roce 1970 poněkud svůj závěr pozměnil a tvrdil, že se jednalo o anemický šok, i toto vysvětlení však mělo svoje slabiny. Další, velmi pravděpodobná, teorie mluví také o arteriální formě embolie, související s drobným poraněním plíce, které mohlo být přehlédnuto. Jedna z populárních teorií také tvrdí, že Heydricha zavraždil sám K. H. Frank, protože v něm viděl velkou konkurenci.

Pravoslavný kostel svatého Cyrila a Metoděje, kde svedla sedmička statečných svůj poslední boj

Spolu s dalšími odbojáři Jan Kubiš a Jozef Gabčík po úspěšné likvidaci třetího nejmocnějšího muže nacistické hierarchie skryli v podzemních prostorách pravoslavného kostela sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici. Nacisté je však s pomocí konfidenta Karla Čurdy vypátrali, čímž byl jejich osud a dalších pěti parašutistů (Josefa Valčíka, Adolfa Opálky, Josefa Bublíka, Jana Hrubého, Jaroslava Švarce) zpečetěn. Gestapo neoponechalo nic náhodě a na likvidaci odbojářů bylo připraveno asi 600 mužů.

psali jsme: Vážená média, Gabčík s Kubišem nebyli atentátníky!

18. června ve 4:10 začali Němci kostel obkličovat. Nejdříve prohledali byt kostelníka, pak vnikli do samotného kostela. Zde na kůru měli hlídku Opálka, Kubiš a Bublík, kteří okamžitě zahájili palbu. Jejich odpor byl zlomen až po dvou hodinách, kdy jim došly náboje. Opálka a Bublík si poslední náboj nechali pro sebe. Jan Kubiš vykřvácel na následky četných zranění.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Zbylí parašutisté byli ukrytí v kryptě kostela. K otvoru do krypty přivedli nacisté i Čurdu, který tam volal: „Kamarádi, vzdejte se! Nic se vám nestane! Mně se také nic nestalo.“ Parašutisté zareagovali palbou a na další výzvy odpovídali: „Jsme Češi! Nikdy se nevzdáme se, slyšíte? Nikdy!“.

Pravoslavný kostel svatého Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze

Traduje se, že se snažili prorazit si únikovou cestu do kanalizace, tento otvor ve zdi však pravděpodobně vznikl až později. Malým větracím okénkem z ulice v západní části kostela Němci do krypty házeli ruční granáty se slzným plynem, ale parašutisté je vyhazovali ven. Poté se Němci pokusili za pomoci protektorátních hasičů parašutisty vyplavit. Obránci však hadice díky dřevěnému žebříku vystrčili zpátky na ulici a pálili po vojácích. Nakonec jim jeden z hasičů žebřík vytáhl. Nyní již nic nebránilo v zaplavení krypty. Zatím byl v oblasti zazděného starého vchodu do krypty pomocí výbušnin proražen další vchod, z něhož následovaly další německé útoky, které však byly odraženy. Boj v kryptě skončil stejně jako boj v horní části kostela: parašutisté si poslední náboj nechali pro sebe.

psali jsme: HISTÓRIA: Jozef Gabčík, účastník atentátu na Heydricha

Protože gestapo vítězoslavně ihned vytáhlo mrtvé parašutisty před kostel, není známo, ve kterých místech krypty Gabčík, Valčík, Hrubý a Švarc zemřeli. Nový výzkum ovšem analyzuje nalezené krevní stopy a porovnáním DNA s žijícími příbuznými zjišťuje, kdo zemřel v tumbě nedaleko schodů, kterými nacisté do krypty vnikli. Vyloučen je už Josef Valčík.

Likvidace tak vysoce postaveného nacisty Gabčíkem a Kubišem neměla v okupované Evropě obdoby. Tento čin se navždy zapsal do historie československého odboje jako jeden z jeho nejvýznamnějších činů. Po úspěšné diverzní operaci začaly československý odboj konečně brát vážně i západní velmoci v čele s Velkou Británií a Francií.

Nepřehlédněte na Security magazínu: Survival - jak se chovat, abyste přežili v pustině nebo džungli? A kam se schovat před teroristickým útokem? S námi víte více

---

Sokolský stadion rozkveté sletovými skladbami

26.5.2018 kralovehradeckenovinky.cz str. 00 regiony

Úctyhodný počet 1.950 cvičenců v 11 skladbách **České obce sokolské** a cvičenci jedné skladby Asociace sportu pro všechny (ASPV) vystoupí v neděli 3.června 2018 od 13.30 hod. na Krajském sokolském sletu na stadionu **Sokola** v Hradci Králové na Eliščině nábřeží.

Těšit se můžete na krásnou choreografii sletových skladeb pro všechny věkové kategorie. Cvičit tady budou především členové **Sokola** ze tří sokolských žup Královéhradeckého kraje, celky ale doplní také cvičenci z dalších krajů.

„Krajský slet bude jednou z posledních generálek před hlavním sletovým vystoupením, které nás čeká 5. a 6. července na XVI. všesokolském sletu v Praze. Ten se stejně jako před šesti lety uskuteční

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

v Eden Aréně v Praze Vršovicích, kde bude cvičit téměř 13 000 lidí," uvedla Marika Prockertová, starostka župy Orlické, která je hlavním pořadatelem krajského sletu.

Konání této akce podpořil Královéhradecký kraj i statutární město Hradec Králové. Záštitu nad konáním krajského sletu, který je největší sokolskou akcí ke 100. výročí založení Československé republiky, převzal hejtman kraje Jiří Štěpán.

Celkem 11 sokolských hromadných skladeb pro XVI. všesokolský slet se tradičně orientuje na všechny věkové kategorie. V Hradci Králové vystoupí cvičenci všech skladeb - s dvanáctou, nazvanou „Gymnastický sen“ se představí ASPV.

Rodiče s dětmi předvedou skladbu „Médově“, předškoláci skladbu „Noty“, mladší žákyně pilují skladbu „V peřině“. Mladší žactvo nacvičuje skladbu „Děti, to je věc!“. Velkou pozornost poutá i skladba pro starší žactvo „Cirkus“. Tradičně se nacvičuje skladba pro muže s prvky silové gymnastiky „Borci“. Nejstarší **sokolové** - věrná garda, letos zacvičí skladbu nazvanou „Princezna republika“. Ženy letos cvičí dokonce skladby tři, pro dorostenky a ženy jsou to „Siluety“, s variacemi na country písničky se představí ženy ve skladbě „Cesta“ a plochu stadionu roztančí „Ženobraní“. Ani v Hradci Králové nebude chybět společná česko-slovenská skladba nazvaná příznačně „Spolu“.

Pouchovští budou mít novou sportovní halu

Sokol - jedna z nejstarších sportovních organizací na světě - oslavil 16. února 2018 už 156 let od svého založení. Právě v tento den se sešli čeští vlastenci v čele s dr. Miroslavem Tyršem a založili první českou tělocvičnou organizaci na našem území – původně Tělocvičnou jednotu Pražskou. Název **Sokol** byl oficiálně uznán až v roce 1865, přestože už v prvních stanovách byl „**sokol** v letu“ používán jako spolkový znak a jednotě se tak od počátku obecně říkalo.

Sokol měl od svého založení velmi silnou členskou základnu také v působnosti současného Královéhradeckého kraje. Jako první po Praze byla založena Tělocvičná jednotka v Jaroměři už 2. června 1862, 4. července téhož roku pak sokolská jednotka v Nové Pace, v září ve Dvoře Králové nad Labem a 5. listopadu 1862 také v Jičíně.

V Královéhradeckém kraji působí v současnosti tři sokolské župy (Podkrkonošská-Jiráskova se sídlem v Náchodě, Orlická se sídlem v Hradci Králové a Jičínská-Bergrova se sídlem v Jičíně), které sdružují 85 tělocvičných jednot s celkem cca 12 000 členy.

Kralovehradeckenovinky.cz informovala Helena Rezková, starostka Sokolské župy Podkrkonošské Jiráskovy se sídlem v Náchodě.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

V Čejkovicích se zborila střecha domku, kde žil Tomáš Garrigue Masaryk

26.5.2018 ct24.cz str. 00 Domáci
fabianovap

V Čejkovicích na Hodonínsku se v pátek večer zborila část střechy domku, kde v dětství žil Tomáš Garrigue Masaryk, pozdější československý prezident. V současnosti je v budově v Templářské ulici malé muzeum. Expozice poškozená není. Jak řekl starosta Čejkovic Pavel Novotný, vnitřní stropy jsou netknuté, škoda je na krovech.

V domě podle hasičů nikdo nebyl. Střecha propadla na ploše asi 20x6 metrů, zborila se asi kvůli stáří objektu. Čejkovice v pátek nezasáhla silná bouře ani vichřice.

Hasiči večer domek nasvítili a zapáskovali. V sobotu dopoledne se na místo přijel podívat zástupce firmy, která bude střechu rozebírat. Hasiči odstranili dva poškozené štíty budovy, uvedl jejich mluvčí Jaroslav Mikoška. Doplnil, že podle statika další zásah není nutný a budova je stabilní.

Objekt patří **Sokolu**. „Obec bude **sokolům** samozřejmě nápomocná,“ uvedl starosta. Malé muzeum bývalo dosud přístupné po předchozím ohlášení. V expozici jsou fotografie, knihy, informační panely a také třeba prezidentova busta.

Masaryk se narodil v Hodoníně, avšak kvůli službě otce, panského kočího, se rodina vícekrát stěhovala. Část školní docházky tak Masaryk absolvoval právě v Čejkovicích. Domek, kde je dnes muzeum, býval součástí panského dvora.

Sokolský stadion rozkveté sletovými skladbami

25.5.2018 kralovehradeckenovinky.cz str. 00 regiony

Úctyhodný počet 1.950 cvičenců v 11 skladbách **České obce sokolské** a cvičenci jedné skladby Asociace sportu pro všechny (ASPV) vystoupí v neděli 3.června 2018 od 13.30 hod. na Krajském sokolském sletu na stadionu **Sokola** v Hradci Králové na Eliščině nábřeží.

Těšit se můžete na krásnou choreografii sletových skladeb pro všechny věkové kategorie. Cvičit tady budou především členové **Sokola** ze tří sokolských žup Královéhradeckého kraje, celky ale doplní také cvičenci z dalších krajů.

„Krajský slet bude jednou z posledních generálek před hlavním sletovým vystoupením, které nás čeká 5. a 6. července na XVI. všesokolském sletu v Praze. Ten se stejně jako před šesti lety uskuteční v Eden Aréně v Praze Vršovicích, kde bude cvičit téměř 13 000 lidí,“ uvedla Marika Prockertová, starostka župy Orlické, která je hlavním pořadatelem krajského sletu.

Konání této akce podpořil Královéhradecký kraj i statutární město Hradec Králové. Záštitu nad konáním krajského sletu, který je největší sokolskou akcí ke 100. výročí založení Československé republiky, převzal hejtman kraje Jiří Štěpán.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Celkem 11 sokolských hromadných skladeb pro XVI. všesokolský slet se tradičně orientuje na všechny věkové kategorie. V Hradci Králové vystoupí cvičenci všech skladeb - s dvanáctou, nazvanou „Gymnastický sen“ se představí ASPV.

Rodiče s dětmi předvedou skladbu „Médřové“, předškoláci skladbu „Noty“, mladší žákyně pilují skladbu „V peřině“. Mladší žactvo nacvičuje skladbu „Děti, to je věc!“. Velkou pozornost poutá i skladba pro starší žactvo „Cirkus“. Tradičně se nacvičuje skladba pro muže s prvky silové gymnastiky „Borci“. Nejstarší **sokolové** - věrná garda, letos zacvičí skladbu nazvanou „Princezna republika“. Ženy letos cvičí dokonce skladby tři, pro dorostenky a ženy jsou to „Siluety“, s variacemi na country písničky se představí ženy ve skladbě „Cesta“ a plochu stadionu roztančí „Ženobraní“. Ani v Hradci Králové nebude chybět společná česko-slovenská skladba nazvaná příznačně „Spolu“.

Pouchovští budou mít novou sportovní halu

Sokol - jedna z nejstarších sportovních organizací na světě - oslavil 16. února 2018 už 156 let od svého založení. Právě v tento den se sešli čeští vlastenci v čele s dr. Miroslavem Tyršem a založili první českou tělocvičnou organizaci na našem území – původně Tělocvičnou jednotu Pražskou. Název **Sokol** byl oficiálně uznán až v roce 1865, přestože už v prvních stanovách byl „**sokol** v letu“ používán jako spolkový znak a jednotě se tak od počátku obecně říkalo.

Sokol měl od svého založení velmi silnou členskou základnu také v působnosti současného Královéhradeckého kraje. Jako první po Praze byla založena Tělocvičná jednotka v Jaroměři už 2. června 1862, 4. července téhož roku pak sokolská jednotka v Nové Pace, v září ve Dvoře Králové nad Labem a 5. listopadu 1862 také v Jičíně.

V Královéhradeckém kraji působí v současnosti tři sokolské župy (Podkrkonošská-Jiráskova se sídlem v Náchodě, Orlická se sídlem v Hradci Králové a Jičínská-Bergrova se sídlem v Jičíně), které sdružují 85 tělocvičných jednot s celkem cca 12 000 členy.

Kralovehradeckenovinky.cz informovala Helena Rezková, starostka Sokolské župy Podkrkonošské Jiráskovy se sídlem v Náchodě.

Ve třech výzvách na sport MŠMT rozdělí dalších téměř 230 milionů korun

25.5.2018 sportovnílisty.cz str. 00

Karel Kovář

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy letos nějaké finance sportovcům přeposílá 25.5.2018 10:48:22

Ve třech dalších výzvách v oblasti sportu letos MŠMT poskytne dotaci ve výši 228 305 000 Kč. Jedná se o podporu sportu pro všechny včetně podpory sportovních svazů, které neorganizují mistrovské sportovní soutěže, dále podporu zastřešujících a servisních sportovních organizací a podporu organizací řídicích olympijské nebo paralympijské hnutí.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Podpora sportu pro všechny, kterou je Výzva č. 2, částečně navazuje na program Program III roku 2017 a je určena výhradně pro spolky s celostátní působností, které působí v oblasti sportu pro všechny, popř. také pro sportovní svazy, které neorganizují mistrovské soutěže, či nejsou oprávněnými žadateli v dalších vyhlášených výzvách v programu Organizace sportu 2018. Z 20 žádostí bylo doporučeno k podpoře 16, kterým byla rozdělena částka ve výši 91 155 000 Kč. Došlo tak k navýšení alokace Výzvy v závislosti na jednání s dalšími resorty o podpoře Všesokolského sletu jako jedné z nejdůležitějších akcí ke 100. výročí založení Československa.

Výzva č. 3 navazuje také na Program III roku 2017 a je určena výhradně pro podporu zastřešujících sportovních organizací, které sdružují sportovní svazy a které primárně neorganizují mistrovské sportovní soutěže v ČR. Zároveň je stanoveno, že se musí jednat o konečnou zastřešující sportovní organizaci, která není sdružena v žádné další zastřešující sportovní organizaci (kromě členství v Českém olympijském výboru). V rámci této výzvy byly k financování doporučeni tři žadatelé se souhrnnou finanční podporou ve výši 72 150 000 Kč.

Ve Výzvě č. 4 určené na podporu zastřešujících sportovních organizací řídicích olympijské nebo paralympijské hnutí byly dvě žádosti podpořeny částkou 65 000 000 Kč.

„Nejvyšší dotaci mimo sportovní svazy, tedy více než 67 mil. Kč., v rámci programu Organizace sportu 2018 letos obdržela **Česká obec sokolská**, a to i vzhledem k Všesokolskému sletu jako mimořádné sportovní události roku 2018. Další prostředky sokolským tělocvičným jednotám pak plynou přímou podporou přes program Můj klub. Česká unie sportu obdrží 65 mil. Kč, Český olympijský výbor pak v tomto programu 61,4 mil. Kč, tedy celkově z dotačních programů MŠMT 2018 více než 130 mil. Kč. Kromě dotačního programu Můj klub budou ostatní programy rozděleny do konce května a bezprostředně vyplaceny,“ shrnul další část rozdělení finančních prostředků plynoucích do sportu na ministerském webu Karel Kovář, náměstek sekce sportu a mládeže.

V USA žije téměř milion obyvatel s československými kořeny. A rozhodně na svůj původ nezapomínají

25.5.2018 krajskelisty.cz str. 00 Pardubický kraj

Štěpán Cháb

V americkém Texasu žije přibližně jeden milion lidí, kteří se hlásí k českým kořenům. Jedním z nich je také Edward Janecka, soudce okresu Lafayette. V rámci hudebního turné studentů Konzervatoře Pardubice se s ním setkal hejtman Pardubického kraje Martin Netolický. Společně s ním navštívil mimo jiné Czech Texas Heritage Center v La Grange. Následně se hejtman v Dallasu setkal se zástupci Vaclav Havel Dallas Czech School a **Sokol** Dallas, kteří udržují české tradice v tomto devátém nejlidnatějším americkém městě.

„Sokolská komunita je v Dallasu velmi aktivní a snaží se pokračovat v tradicích, které si ze své domoviny přivezli jejich předci. Stejně jako u nás se i zde bude konat sokolský slet. Členové amerického **Sokola** se v roce výročí 100 let od vzniku Československa chystají také na XVI. všesokolský slet v Praze. Stejně jako u nás trápí americké členy špatný stav sportovišť a sokoloven. V rámci setkání jsme jim předali symboly českého **sokola** a publikaci Byli jsme a budem,

kteřá byla vydána k 150. výročí založení **Sokola**. V očích amerických **Sokolů** bylo cítit dojetí a je vidět, že své členství v organizaci berou velmi vážně," uvedl hejtman Martin Netolický, který hovořil také se zakladatelkou Vaclav Havel Dallas Czech School Ninou Marcusen, která se do Spojených států přestěhovala v roce 1998.

V Americe o nás prostě vědí

V rámci setkání a debaty se soudcem Edwardem Janeckou se hejtman seznámil také s činností Czech Texas Heritage Center v La Grange. „Centrum je velice aktivní a nabízí nejen zajímavé výstavní prostory a informace o české historii, ale také seznámí návštěvníky s životem lidí, kteří se po roce 1850 začali vydávat do Ameriky a často riskovali svůj život při 17 týdnu trvající plavbě z Evropy. La Grange a okolí bylo jednou z prvních oblastí, kde se tito lidé usazovali a udržovali české tradice. Jednou ze zajímavostí, které lze v centru vidět, je několikadílná kniha mapující místopis obcí Horní a Dolní Čermná. Není to jediná spojitost s naším regionem, protože řada z emigrantů, kteří se v okrese Fayette také usadili, má své kořeny u nás, konkrétně například v Horních Heřmanicích," uvedl hejtman Martin Netolický.

Soudce Edward Janecka

Edward Janecka je nejdéle sloužícím soudcem okresu Fayette v jeho historii. Jeho současné volební období končí v prosinci 2018 a již jej nebude obhajovat. Za 28 let ve funkci se podílel na rekonstrukci soudní budovy, výstavě nové administrativní budovy, letiště, útulku pro zvířata a pomáhal zavádět okresní recyklační program. Jeho pomoc byla zásadní i při zřízení administrativního centra pro veterány v La Grange nebo přesunu univerzitního kampusu do Schulenburgu.

Texas Czech Heritage and Cultural Center, La Grange

Toto muzeum věnované českým tradicím a kultuře navržené architektem s českými kořeny (Roger Kolar) vzniklo v r. 1997 a bylo dokončeno v říjnu 2009. Moderní prvky kombinuje s tradičním vzhledem farmy a nabízí prosvětlenou vstupní halu, taneční sál a muzeum. Ve vstupní hale je umístěna „zeď cti“ a „chodník slávy“ připomínající rodiny imigrantů a jejich přátele. V muzeu jsou k vidění předměty denní potřeby i hračky českého původu. Tanečnímu a banketnímu sálu vévodí lustr z českého skla s ověsy. Centrum pořádá řadu výstav a setkání na téma české historie nebo promítání českých filmů. V rámci miniturné v něm vystoupili také studenti Konzervatoře Pardubice.

Vaclav Havel Dallas Czech School

Česká škola v Dallasu nabízí víkendovou výuku formou systematické jazykové výchovy pro děti od 1,5 do 15 let věku. Výuka je přizpůsobena potřebám dětí s českými kořeny a dětem z multikulturních rodin. Škola samozřejmě úzce spolupracuje s českou komunitou a její činnost podporuje například MZV ČR nebo Nadace Víze 97.

Sokol Dallas

Škola sdílí prostory se **Sokolem** Dallas a pod jeho hlavičkou také nabízí své služby. **Sokol** samotný samozřejmě organizuje sportovní cvičení v řadě oborů (gymnastika, karate, ale také taneční kroužek), ale také se věnuje pronájmu budov, podporuje českou komunitu pořádáním filmových večerů, setkání

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

a kulturních událostí. V Dallasu **Sokol** působí od roku 1912, přičemž oficiálně **Sokol** v USA působí od r. 1873.

Sokolové se sletí do Brandýsa

24.5.2018 Právo str. 14 Praha - Střední Čechy

(cie)

Ochutnávku toho, co nabídne XVI. všesokolský slet v Praze, můžou zájemci zažít v Brandýse nad Labem na sokolském cvičišti Jindry Vaníčka, kde se 27. května uskuteční oblastní sokolský slet.

„Diváci se budou moci přesvědčit, jak jednotlivé skladby, které budou provedeny 5. a 6. července v pražské Eden Aréně, nacvičili **sokolové** z jejich regionu. Každý slet ale bude trochu jiný, chtěli jsme nechat organizátorům co nejvíce prostoru pro realizaci jejich vlastních představ,“ říká starostka **České obce sokolské** Hana Moučková.

Oblastního sletu v Brandýse nad Labem se zúčastní přes 2000 cvičenců všech generací. V neděli od 14.30 uvidí diváci jedenáct hromadných skladeb a také skladbu připravenou přímo pro tento slet, vystoupení mažoretok a gymnastek.

Vzpomenou sté výročí republiky

Hlavnímu programu bude předcházet sokolský průvod, který vyjde ve 13 hodin od cvičiště a zamíří k soše T. G. Masaryka na pietní akt a do zámecké Plantáže, kde účastníci vzpomenou výročí 100 let republiky a budou zde položeny květiny. V neděli od 10 hodin bude v synagoze otevřena sokolská výstava.

„Od roku 1994 se účastním každého sletu, většinou jako organizátor a cvičitelka. Moje maminka, která se narodila ve významné sokolské rodině v Libochovicích, by dnes měla velkou radost. Na sletu se sejdeme ženy tří generací. Možná že se podaří vedle sebe i v jedné skladbě na pódiu vystoupení babičky, dcery, vnučky. Tu skladbu složila nejstarší dcera, která vše povede,“ říká s úsměvem za organizátory sletu Anna Jurčíčková.

Hlavní, XVI. všesokolský slet proběhne v Praze od 1. do 6. července. Letošní ročník připomene i 100 let republiky a klíčovou roli, kterou při jejím založení **sokolové** hráli. Prvního července slet zahájí průvod 15 tisíc domácích i zahraničních **sokolů** centrem Prahy. Akce vyvrcholí hromadnými cvičeními, ke zhlédnutí bude 13 skladeb.

Sokolové se sletí do Brandýsa

Ochutnávku toho, co nabídne XVI. všesokolský slet v Praze, můžou zájemci zažít v Brandýse nad Labem na sokolském cvičišti Jindry Vaníčka, kde se 27. května uskuteční oblastní sokolský slet.

Diváci se budou moci přesvědčit, jak jednotlivé skladby, které budou provedeny 5. a 6. července v pražské Eden Aréně, nacvičili **sokolové** z jejich regionu. Každý slet ale bude trochu jiný, chtěli jsme nechat organizátorům co nejvíce prostoru pro realizaci jejich vlastních představ,“ říká starostka **České obce sokolské** Hana Moučková.

Oblastního sletu v Brandýse nad Labem se zúčastní přes 2000 cvičenců všech generací. V neděli od 14.30 uvidí diváci jedenáct hromadných skladeb a také skladbu připravenou přímo pro tento slet, vystoupení mažoretok a gymnastek.

Vzpomenou sté výročí republiky

Hlavnímu programu bude předcházet sokolský průvod, který vyjde ve 13 hodin od cvičiště a zamíří k soše T. G. Masaryka na pietní akt a do zámecké Plantáže, kde účastníci vzpomenou výročí 100 let republiky a budou zde položeny květiny. V neděli od 10 hodin bude v synagoze otevřena sokolská výstava.

„Od roku 1994 se účastním každého sletu, většinou jako organizátor a cvičitelka. Moje maminka, která se narodila ve významné sokolské rodině v Libochovicích, by dnes měla velkou radost. Na sletu se sejdeme ženy tří generací. Možná že se podaří vedle sebe i v jedné skladbě na pódiu vystoupení babičky, dcery, vnučky. Tu skladbu složila nejstarší dcera, která vše povede,“ říká s úsměvem za organizátory sletu Anna Jurčíčková.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Sokolský stadion rozkveté sletovými skladbami

24.5.2018 kralovehradeckenovinky.cz str. 00 regiony

Úctyhodný počet 1.950 cvičenců v 11 skladbách **České obce sokolské** a cvičenci jedné skladby Asociace sportu pro všechny (ASPV) vystoupí v neděli 3.června 2018 od 13.30 hod. na Krajském sokolském sletu na stadionu **Sokola** v Hradci Králové na Eliščině nábřeží.

Těšit se můžete na krásnou choreografii sletových skladeb pro všechny věkové kategorie. Cvičit tady budou především členové **Sokola** ze tří sokolských žup Královéhradeckého kraje, celky ale doplní také cvičenci z dalších krajů.

„Krajský slet bude jednou z posledních generálek před hlavním sletovým vystoupením, které nás čeká 5. a 6. července na XVI. všesokolském sletu v Praze. Ten se stejně jako před šesti lety uskuteční v Eden Aréně v Praze Vršovicích, kde bude cvičit téměř 13 000 lidí,“ uvedla Marika Prockertová, starostka župy Orlické, která je hlavním pořadatelem krajského sletu.

Konání této akce podpořil Královéhradecký kraj i statutární město Hradec Králové. Záštitu nad konáním krajského sletu, který je největší sokolskou akcí ke 100. výročí založení Československé republiky, převzal hejtman kraje Jiří Štěpán.

Celkem 11 sokolských hromadných skladeb pro XVI. všesokolský slet se tradičně orientuje na všechny věkové kategorie. V Hradci Králové vystoupí cvičenci všech skladeb - s dvanáctou, nazvanou „Gymnastický sen“ se představí ASPV.

Rodiče s dětmi předvedou skladbu „Médově“, předškoláci skladbu „Noty“, mladší žákyně pilují skladbu „V peřině“. Mladší žactvo nacvičuje skladbu „Děti, to je věc!“. Velkou pozornost poutá i skladba pro starší žactvo „Cirkus“. Tradičně se nacvičuje skladba pro muže s prvky silové gymnastiky „Borci“. Nejstarší **sokolové** - věrná garda, letos zacvičí skladbu nazvanou „Princezna republika“. Ženy letos cvičí dokonce skladby tři, pro dorostenky a ženy jsou to „Siluety“, s variacemi na country písničky se představí ženy ve skladbě „Cesta“ a plochu stadionu roztančí „Ženobraní“. Ani v Hradci Králové nebude chybět společná česko-slovenská skladba nazvaná příznačně „Spolu“.

Pouchovští budou mít novou sportovní halu

Sokol - jedna z nejstarších sportovních organizací na světě - oslavil 16. února 2018 už 156 let od svého založení. Právě v tento den se sešli čeští vlastenci v čele s dr. Miroslavem Tyršem a založili první českou tělocvičnou organizaci na našem území – původně Tělocvičnou jednotu Pražskou. Název **Sokol** byl oficiálně uznán až v roce 1865, přestože už v prvních stanovách byl „**sokol** v letu“ používán jako spolkový znak a jednotě se tak od počátku obecně říkalo.

Sokol měl od svého založení velmi silnou členskou základnu také v působnosti současného Královéhradeckého kraje. Jako první po Praze byla založena Tělocvičná jednotka v Jaroměři už 2. června 1862, 4. července téhož roku pak sokolská jednotka v Nové Pace, v září ve Dvoře Králové nad Labem a 5. listopadu 1862 také v Jičíně.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Že by si na chvílku schrupnul? Silnici blokovala nehoda dvou kamionů

V Královéhradeckém kraji působí v současnosti tři sokolské župy (Podkrkonošská-Jiráskova se sídlem v Náchodě, Orlická se sídlem v Hradci Králové a Jičínská-Bergrova se sídlem v Jičíně), které sdružují 85 tělocvičných jednot s celkem cca 12 000 členy.

Kralovehradeckenovinky.cz informovala Helena Rezková, starostka Sokolské župy Podkrkonošské Jiráskovy se sídlem v Náchodě.

V Uherském Hradišti řeší, jestli postavit novou sokolovnu, nebo divadlo

24.5.2018 zlin.iDNES.cz str. 00 Zlín / Zlín - zprávy

MF DNES, Jana Fuksová

Slovácké divadlo v Uherském Hradišti má téměř šedesát let domovskou scénu v budově sokolovny, která po roce 1989 znovu patří Tělocvičné jednotě **Sokol**. Dům ale potřebuje opravy i zásadní zásahy. Město, které je zřizovatelem divadla, už však dál nechce investovat do cizího majetku.

Nemá nouzi o diváky, úspěšné tituly, významné režiséry ani o ocenění odborníků. V této době ale Slovácké divadlo řeší podstatnou otázku svého budoucího sídla.

„Pokud nedojde k dohodě, musíme se zabývat tím, jak bude dál divadlo fungovat,“ konstatoval starosta Uherského Hradiště Stanislav Blaha .

Mezi možnými řešeními se objevuje nabídka pozemku v katastru města, kde by si novou budovu mohl postavit **Sokol** a současnou budovu nechat divadlu.

Také je možné, že se naopak ze svého sídla odstěhují herci. A to buď do některé ze současných budov ve městě, nebo jim radnice postaví novou. Jen na nájem jdou ročně statisíce

Vůbec nejlepším řešením z pohledu vedení města by ale bylo, kdyby divadelníci zůstali v sokolovně.

V tom případě by ale zástupci jednoty museli souhlasit s prodejem budovy.

„My čekáme na to, jaký pozemek a za jakých podmínek nám radnice nabídne. Nechali bychom si pak zpracovat studii, jestli je to vůbec pro nás reálné a vhodné,“ naznačil starosta tělocvičné jednoty Jaroslav Ševčík.

Potřebnost budovy vysvětluje více než šesti sty členy, kteří chodí do **Sokola** cvičit.

„S panem starostou Ševčíkem jsem dohodnutý, že do konce června sdělím, jaké ve věci sokolovny navrhuje řešení. Pokud je mi známo, tak tip na vhodný pozemek pro výstavbu tělocvičny už dostal,“ reagoval Blaha.

V posledních letech platí radnice **sokolům** nájemné ve výši 600 tisíc ročně. Navíc investovala do opravy kotelny, terasy nebo elektroinstalace a pořídila nové koberce nebo obložení. A také si nechala zpracovat projekt na vylepšení sociálního zařízení a ozvučení sálu.

Za poslední dva roky tak město investovalo do sokolovny zhruba osm milionů korun.

Kam na víkend?

24.5.2018 Instinkt str. 70 Cestování - servis

Ruku v ruce poslední květnový víkend slaví své svátky Filip s Valdemarem. Možná budou slavit za plné sluneční záře, možná za bouřky. Déšť je sice pro výletníky věc nepříjemná, ale pranostika tvrdí: Když se v máji blýská, sedlák sobě výská! Navíc, často jde jen o májové dešťíky, které pouze spláchnou prach ze silnic a... nově i pyl z karoserie.

Známosti na zámku

Divadelní soubor Li-Di nastudoval známou hru Nebezpečné známosti. Vystoupení plné intrik a nástrah se 26. května od 19 hodin odehraje v jedinečném a netradičním prostředí – na zámku v Ploskovicích. Cena vstupenky na představení je 150 korun.

Na „mattonku“

V Kyselce bude 26. května veselo. Místní slavnost nabídne jízdy pramičkami po Ohři, okouknutí veteránů, řemeslné stánky, občerstvení i doprovodný program pro děti. V kině se uskuteční přednášky a besedy o historii i budoucnosti města.

Buchta s mákem nebo s...

Buchty různých rozměrů ovládnou o víkendu 26. a 27. května hrad Kašperk. Dojde na Víkend plný buchet. Návštěvníci si budou moci vyrobit vlastní buchtu – tedy speciální cihlu – a vyfotit se s ní do hradního alba. Odměnou pak bude buchta maková. Součástí akce je i interaktivní prohlídka.

Filharmonie pod stromy

Neobyčejný hudební zážitek na 26. května přichystalo Lesní divadlo v Řevnicích. Vystoupí zde Pardubická komorní filharmonie s nevidomou pěvkyní Alenou Terezií Vítek. Hosté uslyší díla Antonína Dvořáka, W. A. Mozarta i Ludwiga van Beethovena.

Zazní i česká hymna. Vše pod taktovkou dirigenta Debashishe Chaudhuriho.

Kouzla a čáry u reaktoru

Infocentrum u jaderné elektrárny Temelín ožije 26. května kouzly – přiletí sem totiž Malá čarodějnice. Její učni si na místě sami se strojí vlastní koště, vyrobí kouzelnou hůlku a budou chodit po vodě...

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Za plotem s kytarou

Hudebním fanouškům se 26. a 27. května otevřou brány Psy chiatrické nemocnice Bohnice v Praze. V těchto dnech se tam koná 26. ročník hudebního a divadelního festivalu Mezi ploty. V areálu nemocnice vyroste rekordních 16 scén, zahrají Vojtěch Dyk, Tomáš Klus, Slza, Prago Union, Kašpárek v rohlíku i Lenka Dusilová. Více o programu na www.meziploty.cz

Šerifové proti rudochům

Ukázky koňského spřežení, práci s lasem, návštěvu šerifovy stanice... to vše nabídne 26. května od 13:00 Westernový den v Semilech.

Letos jej obohatí indiáni svými tanci nebo střílením z koltu. Připraveno bude občerstvení a další bohatý doprovodný program.

Sokolové, pozor! Pohov

Až devět stovek cvičenců všeho věku si společně protáhne tělo v Třebíči. V sobotu 26. května se na zdejším stadionu Pod Kostelíčkem koná krajský sokolský slet, během něhož sportovci předvedou deset skladeb. Vše se ponese v duchu první republiky.

U Čapků se čte

V Malých Svatoňovicích se 26. května uskuteční literární festival Studánecká Čapkiana. Zaměřen je na četbu a interpretaci děl bratří Čapků. Na místě budou významní hosté a návštěvníci mohou přispět i vlastní písemnou ukázkou. A co dál? Výstava, pohádková říše pro děti nebo komorní scéna a promítání filmů.

Mucha ze dvou stran

V sobotu 26. května začíná v Brně festival Re:publika. Nabídne desítky koncertů, divadelních vystoupení i výstav – mj.

Rozkvetlí psi

Park Jana Palacha ve Svitavách chystá oblíbený Den rododendronů a Den zvířat, jehož součástí bude i soutěž o nejhezčího pejska: Voříškiáda. Akce se koná 26. května od 13 hodin.

Na programu je však i show s dravci, agility i tanec se psy či jazzové vystoupení.

vůbec poprvé propojí dva „protipóly“ tvorby tohoto secesního velikána, a to Slovanskou epopej s rozsáhlou sbírkou plakátů.

Více o festivalu Re:publika na www.gotobrno.cz

Ženy v běhu sobě

Ženy a dívky – profesionálky i rekreační běžkyně – se mohou účastnit silničního závodu Český běh žen. Ten se 26. května koná v Ostravě, kde budou připraveny tratě o délce 2,5 km, 5 km a 10 km.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Závod nabídne několik novinek v doprovodném programu, který se zaměří i na děti. Více na www.ceskybehzen.cz

Nevonná cesta

Klub českých turistů láká na další ročník pochodu Putování za loštickým tvarůžkem. Průběžný start závodu je v sobotu 26. května z Loštic od 7 do 10 hodin. Během pochodu je zajištěno občerstvení na kontrolách, v cíli čeká na všechny odměna. Pěší trasy měří 8 až 50 kilometrů, cyklotrasy 15 až 65 km. Startovné je 40 Kč, snížené 20 Kč.

Bílá pěna, lahev orosená...

Jarošovský pivovar pořádá 26. května už třetí ročník pivního festivalu v Uherském Hradišti. Akce má název Hradištské piváky a její program nabídne pivní soutěže, vepřová občerstvení, pivní degustace i hudební vystoupení O5&Radeček či Vladimír 518.

Želetavský Sokol slavil 110. výročí založení svého spolku

23.5.2018 Horácké noviny str. 07 Víkend/Inzerce
(lm)

ŽELETAVA – Sobotní odpoledne bylo významné pro členy **Sokola**, kteří slavili 110. výročí založení svého spolku v Želetavě. Před druhou hodinou se tamní sokolská zahrada zaplnila cvičenci nejen ze Želetavy a okolí, ale také místními a přespolními diváky.

Sletové vystoupení bylo zahájeno nástupem cvičících celků. Více než 350 **sokolů** různých věkových kategorií od malých dětí s rodiči až po seniory. Na programu bylo vystoupení cvičících celků, jako jsou Princezna republika, Méďové, V peřině, Borci, Siluety, Spolu, které divákům představily svoje sportovní sestavy. Své taneční umění také předvedla taneční skupina Motus z Třebíče. V doprovodném programu nechyběla ani poslední dobou oblíbená disciplína parkur. V zahradě bylo k dispozici drobné občerstvení, děti si přišly na své na trampolínách či ve stánku se zmrzlinou a cukrovou vatou. S historií a současností místního **Sokola** se mohli návštěvníci seznámit na menší výstavě v myslivecké klubovně. Želetavský **Sokol** se snaží navázat na bohatou a dlouholetou tradici hnutí **Sokola** v oblasti sportu a kultury, vyplnit dětem a nejen jim jejich volný čas zajímavou a různorodou činností. Setkání a oslavy byly i jakýmsi tréninkem či secvičenými přípravami před většími událostmi tohoto roku, která **Česká obec sokolská** připravuje. Tím je XVI. všesokolský slet, který se bude konat v červenci v Praze, letos v rámci oslav výročí 100. výročí vzniku samostatného Československého státu. Další slet se uskuteční již příští víkend 26. května na sokolském stadionu v Třebíči.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Budou se stěhovat sokolové, nebo divadelníci?

23.5.2018 Mladá fronta DNES str. 14 Kraj Zlínský

— Jana Fuksová

UHERSKÉ HRADIŠTĚ Nemá nouzi o diváky, úspěšné tituly, významné režiséry ani o ocenění odborníků. V této době ale Slovácké divadlo v Uherském Hradišti řeší podstatnou otázku svého budoucího sídla.

Téměř šedesát let má domovskou scénu v budově sokolovny, která po roce 1989 znovu patří Tělocvičné jednotě **Sokol**. Dům ale potřebuje opravy i zásadní zásahy. Město, které je zřizovatelem divadla, už však dál nechce investovat do cizího majetku.

„Pokud nedojde k dohodě, musíme se zabývat tím, jak bude dál divadlo fungovat,“ konstatoval starosta Hradiště Stanislav Blaha.

Mezi možnými řešeními se objevuje nabídka pozemku v katastru města, kde by si novou budovu mohl postavit **Sokol** a současnou budovu nechat divadlu. Také je možné, že se naopak ze svého sídla odstěhují herci. A to buď do některé ze současných budov ve městě, nebo jim radnice postaví novou.

Vůbec nejlepším řešením z pohledu vedení města by ale bylo, kdyby divadelníci zůstali v sokolovně.

V tom případě by ale zástupci jednoty museli souhlasit s prodejem budovy.

„My čekáme na to, jaký pozemek a za jakých podmínek nám radnice nabídne. Nechali bychom si pak zpracovat studii, jestli je to vůbec pro nás reálné a vhodné,“ naznačil starosta jednoty Jaroslav Ševčík. Potřebnost budovy vysvětluje více než šesti sty členy, kteří chodí do **Sokola** cvičit.

„S panem starostou Ševčíkem jsem dohodnut, že do konce června sdělí, jaké ve věci sokolovny navrhuje řešení. Pokud je mi známo, tak tip na vhodný pozemek pro výstavbu tělocvičny už dostal,“ reagoval Blaha.

V posledních letech platí radnice **sokolům** nájemné ve výši 600 tisíc ročně. Navíc investovala do opravy kotelny, terasy nebo elektroinstalace a pořídila nové koberce nebo obložení. A také si nechala zpracovat projekt na vylepšení sociálního zařízení a ozvučení sálu.

Za poslední dva roky tak město investovalo do sokolovny zhruba osm milionů korun.

Budou se stěhovat sokolové, nebo divadelníci?

UHERSKÉ HRADIŠTĚ Nemá nouzi o diváky, úspěšné tituly, významné režiséry ani o ocenění odborníků. V této době ale Slovácké divadlo v Uherském Hradišti řeší podstatnou otázku svého budoucího sídla.

Téměř šedesát let má domovskou scénu v budově sokolovny, která po roce 1989 znovu patří Tělocvičné jednotě **Sokol**. Dům ale potřebuje opravy i zásadní zásahy. Město, které je zřizovatelem divadla, už však dál nechce investovat do cizího majetku.

„Pokud nedojde k dohodě, musíme se zabývat tím, jak bude dál divadlo fungovat,“ konstatoval starosta Hradiště Stanislav Blaha.

Mezi možnými řešeními se objevuje nabídka pozemku v katastru města, kde by si novou budovu mohl postavit **Sokol** a současnou budovu nechat divadlu. Také je možné, že se naopak ze svého sídla odstěhují herci. A to buď do některé ze současných budov ve městě, nebo jim radnice postaví novou.

Vůbec nejlepším řešením z pohledu vedení města by ale bylo, kdyby divadelníci zůstali v sokolovně.

V tom případě by ale zástupci jednoty museli souhlasit s prodejem budovy.

„My čekáme na to, jaký pozemek a za jakých podmínek nám radnice nabídne. Nechali bychom si pak zpracovat studii, jestli je to vůbec pro nás reálné a vhodné,“ naznačil starosta jednoty Jaroslav Ševčík. Potřebnost budovy vysvětluje více než šesti sty členy, kteří chodí do **Sokola** cvičit.

„S panem starostou Ševčíkem jsem dohodnut, že do konce června sdělí, jaké ve věci sokolovny navrhuje řešení. Pokud je mi známo, tak tip na vhodný pozemek pro výstavbu tělocvičny už dostal,“ reagoval Blaha.

V posledních letech platí radnice **sokolům** nájemné ve výši 600 tisíc ročně. Navíc investovala do opravy kotelny, terasy nebo elektroinstalace a pořídila nové koberce nebo obložení. A také si nechala zpracovat projekt na vylepšení sociálního zařízení a ozvučení sálu.

Za poslední dva roky tak město investovalo do sokolovny zhruba osm milionů korun.

— Jana Fuksová

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Slet Sokola v Jičíně

23.5.2018 Jičínský týden str. 30 Sport
VLADIMÍR MACHEK

Už v sobotu se v Jičíně koná župní sokolský slet. Očekává se hojná účast cvičenců. Program bude zahájen v sobotu v 13.45.

Sokolská župa Jičínska-Bergerova pořádá již v sobotu župní sokolský slet. Ten bude zahájen v 13.45, kdy půjde průvod od sokolovny. Ve 14.30 bude slet zahájen na Matějkově cvičišti, které bylo vybudováno po první světové válce a pojmenováno je po tehdejších starostovy Jičina. Pořadatelé čekají hojnou účast cvičenců. Celá akce je pod záštitou jičínského starosty Jana Malého. Už minulý víkend se cvičenci z Jičina předvedli ve Dvoře Králové nad Labem, kde se také konal župní sokolský slet a zúčastnilo se ho takřka 500 cvičenců.

Secvičit děti od šesti do patnácti let je těžké. Na sletu ale ze sebe třebíčští Sokolové vydají to nejlepší

23.5.2018 ČRo - vysocina.cz str. 00
Nácvík Sokolů, Irena Šarounová

V sobotu 26. května 2018 se na hřišti u sportovní haly Leopolda Pokorného v Třebíči koná krajské kolo XVI. všesokolského sletu. Na trávnik postupně nastoupí osm set cvičenců. Nejpočetnější skupinu tvoří děti ve skladbě Cirkus.

Český **Sokol** letos na začátku července pořádá šestnáctý všesokolský slet. Předchází mu krajská a župní kola. Na Vysočině se koná právě v Třebíči. Cvičenci své skladby už týdny v tělocvičně poctivě nacvičují. Důležité je ale zkusit si i trávnik. V neděli 20. května na něj vyběhly děti, aby si vyzkoušely skladbu Cirkus. „Je to skladba pro žactvo a mám tu od šestiletých po patnáctileté,“ představuje své svěřence vedoucí nácviku Oleg Šalbaba. S úsměvem přiznává, že je to často těžká práce, přimět děti ke společné práci.

Při skladbě Cirkus děti používají kvádrové žíněnky. Tvoří z nich i skluzavky

Na nedělní nácvik si už některé děti vzaly na sebe oficiální sletové dresy. Ostatní si je zřejmě šetří na den D. „Vychází to z oficiálního znaku XVI. všesokolského sletu. Jsou to propletené stuhy. Holky mají na sobě červené dresy, šortky a bílé sukénky,“ popisuje cvičitel. Chlapci mají bílá tílka a tmavé kalhoty. Důležitým cvičebním prvkem skladby Cirkus jsou jakési podlouhlé žíněnkové kvádry. „Jmenuje se to RinoSet, a po slepení se z toho udělá malé podium, dělají se na tom gymnastické prvky,“ vysvětluje Oleg Šalbaba.

Dětem se líbí hudba i gymnastické prvky, které musí zvládat

„Třeba spojíme všechny žíněnky k sobě a dva lidi si stoupnou nahoru a ostatní je zvedají nad sebe,“ popisuje jeden z gymnastických prvků skladby Cirkus malý Želmír. On je tím, kterého statní na žíněnce zvedají, a je na něm vidět, že ho cvičení baví. Šimon si zase pochvaluje hudbu. „My děláme na takovou písničku, úplně dobrou skladbu, mně se líbí hodně,“ říká. „Jsou dobří. Naučit

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

se to, je hodně náročný, ta skladba je dlouhá. Ty mladší děcka jsou fakt šikovný,“ chválí přihlížející otec Martin Beneš.

Vrcholem letošního sletu bude pro třebíčské děti cvičení v Praze

Většina dětí, které skladbu Cirkus cvičí v Třebíči, pojede i na velký slet do Prahy. Jejich dospělí průvodci se vůbec nebojí o to, jak dopadne cvičení na hřišti. To je prý třešnička na dortu. Nejnáročnější budou organizační záležitosti, jako jsou třeba přesuny dětí po městě.

Pět stovek Sokolů bude cvičit pod Cimburkem

23.5.2018 Týdeník Podorlicka str. 29 Sport

(rh)

OBLASTNÍ SLET

Sokolové z Východočeské župy Pippichovy se těší na jeden z vrcholů letošního významného roku. V sobotu 26. května se ve sportovním areálu v Městečku Trnávce uskuteční oblastní slet. Organizátoři z tamní Tělocvičné jednoty **Sokol** očekávají účast více než pěti stovek cvičenců z celé župy a nejenom z ní. Ti na ploše stadionu převedou osm skladeb v podání všech generací (Méd'ové, Noty, Děti, to je věc, Cirkus, Siluety, Borci, Cesta a Princezna republika). Program začne ve 14 hodin slavnostním sokolským průvodem od trnávveckého obecního domu.

Stejná zpráva vyšla také v jednom dalším titulu.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

U nás to žije!

23.5.2018 Jičínský týden str. 19 Kulturní tipy

Vysadí strom pro Olgu Havlovou

Jeden ze stromů dobré vůle pro Olgu Havlovou, která by se letos dožila 85 let, bude vysazen v Lázních Bělohradu. Přijďte si společně připomenout výjimečnou ženu! Kde: Park u lázeňského hotelu Kdy: Sobota 26. května, 11 h.

Sokolové společně oslaví sté výročí. Sokolská župa Jičínská-Bergrova a T. J. **Sokol** Jičín pořádají Župní sokolský slet. Ve 13.45 se průvod společně vydá od sokolovny a ve 14.30 se koná slavnostní zahájení na cvičišti. Kde: Matějko cvičiště Kdy: Sobota 26. května

Klasiku zahraje dětský orchestr. Další z hostů hudebního festivalu Libáňský hudební máj – Foersterovy dny je dětský smyčcový orchestr Smiling String Orchestra z Hradce Králové. Dirigent Mikuláš Ježek. Kde: Kostel sv. Ducha, Libáň Kdy: Neděle 27. května, 19 h.

U nás to žije!

Vysadí strom pro Olgu Havlovou

Jeden ze stromů dobré vůle pro Olgu Havlovou, která by se letos dožila 85 let, bude vysazen v Lázních Bělohradu. Přijďte si společně připomenout výjimečnou ženu! Kde: Park u lázeňského hotelu Kdy: Sobota 26. května, 11 h.

Sokolové společně oslaví sté výročí

Sokolská župa Jičínská-Bergrova a T. J. Sokol Jičín pořádají Župní sokolský slet. Ve 13.45 se průvod společně vydá od sokolovny a ve 14.30 se koná slavnostní zahájení na cvičišti. Kde: Matějko cvičiště Kdy: Sobota 26. května, 11 h.

Klasiku zahraje dětský orchestr

Další z hostů hudebního festivalu Libáňský hudební máj – Foersterovy dny je dětský smyčcový orchestr Smiling String Orchestra z Hradce Králové. Dirigent Mikuláš Ježek. Kde: Kostel sv. Ducha, Libáň Kdy: Neděle 27. května, 19 h.

Dovedl tým k triumfu na mistrovství České republiky

23.5.2018 Písecký týden str. 26 Sport/příběhy

(pbr)

Talent z jihu

Šestnáctiletý basketbalista Vojtěch Sýkora se narodil a s basketbalem začínal v Českých Budějovicích, ale během let už zdomácněl také v Sršním hnízdě u Otavy, kde hájí barvy píseckého **Sokola**. Je kapitánem týmu kadetů U17, který patří ke klenotům místního basketbalu.

Mezi velké úspěchy Vojtěcha Sýkory, který si s spolu dalšími třemi spoluhráči z píseckého celku zahrál na loňském mistrovství Evropy divize „B“ hráčů do šestnácti let v Bulharsku v dresu české reprezentace, patří vítězství na mistrovství republiky žáků U15. Od té doby uplynuly dva roky, které celek vedený sympatickým kapitánem věnoval přípravě na další velký turnaj. Na turnaj poslední čtyřky extraligových týmů kadetů do sedmnácti let.

Písečtí měli skvělou sezonu, během níž prohráli jediné utkání. Jejich přemožitelem se stal pouze největší soupeř Sršňů USK Praha, který na jinak bezchybný celek z Písku vyvrátil ve čtvrtém kole základní části. Kadeti z jihu jim však vrátili porážku i s úroky, když se radovali v dalším úspěšném finále. Vojtěch Sýkora, který vyvyšuje týmové úspěchy nad individuální, by rád dovršil zlatý hattrick za dva roky, kdy se svými spoluhráči bude bojovat v juniorské kategorii.

Vojta se soustředí na přítomnost a do budoucni příliš nehledí, přesto by rád s basketbalem pokračoval do evropských soutěží, ale myslí také na úspěšné zvládnutí vysoké školy, protože vzdělání považuje za důležité.

Dovedl tým k triumfu na mistrovství České republiky

Talent z jihu

Šestnáctiletý basketbalista Vojtěch Sýkora se narodil a s basketbalem začínal v Českých Budějovicích, ale během let už zdomácněl také v Sršním hnízdě u Otavy, kde hájí barvy píseckého Sokola. Je kapitánem týmu kadetů U17, který patří ke klenotům místního basketbalu.

Talent z jihu

Mezi velké úspěchy Vojtěcha Sýkory, který si s spolu dalšími třemi spoluhráči z píseckého celku zahrál na loňském mistrovství Evropy divize „B“ hráčů do šestnácti let v Bulharsku v dresu české reprezentace, patří vítězství na mistrovství republiky žáků U15. Od té doby uplynuly dva roky, které celek vedený sympatickým kapitánem věnoval přípravě na další velký turnaj. Na turnaj poslední čtyřky extraligových týmů kadetů do sedmnácti let.

Talent z jihu

Písečtí měli skvělou sezonu, během níž prohráli jediné utkání. Jejich přemožitelem se stal pouze největší soupeř Sršňů USK Praha, který na jinak bezchybný celek z Písku vyvrátil ve čtvrtém kole základní části. Kadeti z jihu jim však vrátili porážku i s úroky, když se radovali v dalším úspěšném finále. Vojtěch Sýkora, který vyvyšuje týmové úspěchy nad individuální, by rád dovršil zlatý hattrick za dva roky, kdy se svými spoluhráči bude bojovat v juniorské kategorii.

Talent z jihu

Vojta se soustředí na přítomnost a do budoucni příliš nehledí, přesto by rád s basketbalem pokračoval do evropských soutěží, ale myslí také na úspěšné zvládnutí vysoké školy, protože vzdělání považuje za důležité.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Po vyhlášení Československa se v Mostě bojovalo o město

23.5.2018 Týdeník Mostecko str. 16 Z historie Mostecka

EDVARD D. BENEŠ

Vrcholem sobotních oslav 100. výročí vzniku Československa v areálu přesunutého kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě bude simulace bitvy o Most v roce 1918.

D nešní mladá generace ani neví, že se něco takového v jejich městě odehrálo a že při dobývání Mostu československým vojskem, které se střetlo se zdejšími Volkswehrem vytvořenými místními Němci, byli na obou stranách mrtví.

Události z listopadu 1918 popsal z pohledu místních Čechů Mostečan Antonín Křenek v publikaci Boj o město Most 1918 – 1919, kterou autor vydal vlastním nákladem v roce 1937. V říjnu 1918, kdy došlo k vyhlášení samostatného Československa a tím k pádu Rakousko – Uherské monarchie, došlo také k vyhlášení Republiky Německé Rakousko, jejíž provincií mělo být území nazvané Deutschböhmen, čili Německé Čechy s hlavním městem Libercem.

V Mostě, kde žilo pospolu množství Němců i Čechů, bylo počátkem listopadu mnoho přívrženců nově vyhlášené provincie. Nově vzniklá československá vláda však tento region, který se rozkládal v severních a západních Čechách, ale i v Orlických horách, považovala za své území.

Podle Křenka byla v Mostě nejdříve v hostinci Beseda ustanovena Národní obrana, hájící zájmy Čechů a nového státu. Jako protiklad místní Němci založili v mostecké turnhalle Volkswehr.

„Do něho se ihned přihlásilo přes 150 mužů,“ píše ve své publikaci Křenek s tím, že již druhý den tento útvar čítal přes 600 mužů. Velitelem se stal příslušník mosteckého dragounského pluku npor. R. Burghart.

Velitelem české Národní obrany se stal npor. dělostřelectva J. Velík. K Národní obraně se připojili **sokolové**, ale i někteří propuštění váleční zajatci, pobývající a pracující na Mostecku. Podle Křenka měla Národní obrana ve stavu 445 mužů, Volkswehr 750.

Obě strany se zpočátku dohodly na tom, že budou město spravovat společnými silami.

Jenže postupem času začaly spory, které byly řešeny pomocí střelných zbraní. Spory pak začaly nabývat na síle v době, kdy se prozatímní československá vláda rozhodla postupně obsazovat Němci prohlášené kraje za Deutschböhmen. Do Mostu byl z Prahy vyslán 8. Domobranecký pluk, který do města dorazil 27. listopadu okolo půlnoci.

„Osmáci, kteří si nebyli vědomi toho, že život v pohraničí jest na jiném stupni, nežli v zázemí, počali ihned po vystoupení na půdu našeho města ničit německé orientační tabulky a podobně. Tato revoluční činnost, rozumově zbytečná, dala hlavně podnět k oboustrannému nedorozumění. Jinak však tímto postupem, zapsali se „Osmáci“ u českého civilního obyvatelstva, které tuto akci vítalo, jako oslavování hrdinové,“ popisuje události těsně před samotným bojem Antonín Křenek.

V noci se pak začalo v ulicích města střílet a rozpoutal se otevřený boj mezi Volkswehrem a československým vojskem. Dvěma ranami byl zasažen dobrovolc Vedral. Na straně Němců

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

byl zraněn Umlauf a jeden vojín neznámého jména. Kolem šesté hodiny ráno vojáci 8. pluku obsadili nádraží, které se tak dostalo do českých rukou.

Volkswehráci byli vyhnáni z ulic Teplická, Deršmanova a Kopistská. Ihned z rána byla obsazena také pošta.

Volkswehr opanoval vstup na 1. náměstí kulometem, tehdy nazývaným strojní puška, z ochozu kostelní věže. Němci také stříleli po postupujícím čs. vojsku z oken úřadů nebo z oken soukromých bytů.

Vojákům se pak podařilo umlčet kulomet, který obsluhoval dragounský desátník Wegvart na věži kostela, a cesta byla volná.

V boji o 1. náměstí byl těžce zraněn Sylvestr Ullman, který později zemřel. Na chvíli se palba zastavila a bylo vyhlášeno příměří. To však zanedlouho vzalo za své a boj pokračoval. Následně byla dobyta kasárna a prakticky celé město obsazeno československým vojskem.

Následně bylo ustaveno posádkové velitelství, vyhlášené stanné právo, které bylo 10. prosince 1918 zrušeno. Posádkovým velitelem byl jmenován hejtman V. Havlíček, jako nejstarší a nejzkušenější důstojník čs. vojska.

Mezi tím se také bojovalo o nádraží v Louce, kde také bylo na obou stranách několik mrtvých.

Na straně Čechů padli Šupík z Růžodolu a Kostroun z Konobřže. Na straně Volkswehru Langer s Wanekem.

Oběti boje o Most

Českoslovenští dobrovolníci: Sylvestr Ullman Brüxer Volkswehr: Emil Mathiasch (24) – vojín, Josef Trotz (42) – dělník Civilisté: Elsa Cihla (22) – servírka z hostince Zum Schwan, Katharina Podschadka (56) – dělnice

Vila továrníka Paříka vyniká kombinací organických, strohých linií a různých fasád

23.5.2018 novinky.cz str. 00 Bydlení - Tipy a trendy

Text: Ladislava Horňáková, editace: tnk

Rozlehlý rodinný dům vážené rodiny továrníka Jaroslava Paříka v Napajedlech byl v původním návrhu funkčně i výtvarně čistý a v interiéru domyšlený do jednotlivých detailů. Stavba je tvořena dvěma částmi s rozdílně řešenými fasádami a je pozoruhodnou budovou, která odrážela dobový styl i potřeby svého zámožného majitele.

Bratři Paříkové, Jaroslav a Oldřich, založili na začátku 20. století v Napajedlech strojírenskou továrnu. Věnovali se hlavně výrobě hospodářských strojů. Jaroslav Pařík byl ve čtyřicátých letech zvolen starostou města, působil jako náčelník **Sokola**, střídavě a dlouhodobě byl s Janem Baťou předsedou Svazu průmyslníků.

Vila staršího z bratrů, Jaroslava, v řadové zástavbě v Napajedlech je dílem předního pražského zastávce vědeckého funkcionalismu Jana Gillara. Český architekt, urbanista a návrhář nábytku patřil k předním představitelům levicové architektonické avantgardy a je autorem strohých obytných budov.

Efektivním prvkem je výrazné schodiště do zahrady.

Rovnou střechu se sluneční terasou částečně kryje pergola se stejnou barvou obkladu, jakou má čelní fasáda. V zadní části vily architekt celkem originálně uplatnil protiklad rovných a oblých hmot.

Na fasádě nechybí klasický dobový dekorativní prvek.

Vstupní hlavní část vily je vsazena do vystupujícího bloku, kryta stropem patra a zvýrazněna sloupem s obkladem, pokračujícím jako dekorativní prvek.

Dvojice stejně členěných oken s meziokenní reliéfní výzdobou alegorie lidské práce od Břetislava Bendy tvoří výrazný prvek domu. Samostatná část pro personál byla oddělena krytým průjezdem.

Nákres představuje rozložení oken v objektu.

V návrzích vil pro soukromé investory Gillar uplatnil rafinovaný styl pocitově ovlivněného funkcionalismu, odrážejícího potřeby stavebníka. To svědčí o kontrastu mezi jeho sociálním cítěním, snahou o naplnění potřeb společenského kolektivu a vlastní architektonickou praxí.

Požadavky kolektivních potřeb byly v případě vily Jaroslava Paříka ironií dějinných událostí po roce 1945 splněny. Paříkův majetek byl znárodněn, ve vile byla umístěna mateřská školka a pro její potřeby i budova přestavěna. Majitelku vily odsunuli do domku pro personál. Později byla vila vrácena potomkům Jaroslava Paříka.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Ogňan Tuleškov: Vzpomínky na vyhnání Čechů z pohraničí

23.5.2018 vasevec.cz str. 00

Pocházím z Tanvaldu a jako osmnáctiletá jsem tam prožila řádění henleinovců. Otec jako poštovní zaměstnanec byl ustanoven místo vojenské služby hlídat poštu, protože Němci přepadávali státní úřady. Po celou dobu jednání velmocí jsme spali oblečení, matka, já a dva sourozenci, u postele batohy s tím nejnужnějším, protože jsme nevěděli, jestli budeme muset utíkat. Jednou večer přišel otec domů a řekl: „Balte, ráno jede poslední vlak.“ Co jsme stačili, jsme zabalili. Byl říjen, sklep plný uhlí, dřeva a zásob na zimu – to vše jsme tam museli nechat. I v bytě jsme zanechali méně potřebné věci. Ráno byl strašný zmatek, nebyly k sehnání pivozy, věci se naložily bez ladu a skladu do vagónů a jeli jsme neznámo kam.

Když přijel vlak do Plavů, houkaly již v Tanvaldě sirény na uvítání říšského vojska. Později jsme se dozvěděli, že otce přišli zatknout, protože byl na „černé listině“. Odpojili nás v Železném Brodě a otec byl přidělen na zdejší poštu. Jeden jeho kolega nám poskytl nocleh a chodili jsme asi deset dní po městě jako bezdomovci. Potom otec sehnal nuzný byt na vesnici, neboť vše bylo obsazeno těmi, kteří mohli utéct dříve. Nevím, proč dnes Němci říkají, že tady mají domy, když tenkrát křičeli „Heim ins Reich“.

Z.V., tehdy Tanvald

I když jsem byla v roce 1938 dítě školou povinné – jsem ročník 1929 – přesto je hodně věcí, které si z té doby pamatuji tak, jak se sběhly u nás v Krkonoších - ve Františkově u Rokytnice nad Jizerou.

Již v roce 1936 v Mostě mi zavraždili ordneři strýce. Potom to rychle spěchalo ke katastrofě, ale pro nás děti to nebylo přímo tak patrné, alespoň u nás.

Ještě v roce 1937 na Vánoce jsme si s německými dětmi hrály a hlavně na horách společně lyžovaly. Bylo pro nás šokem, když jsme po květnové mobilizaci musely do české školy chodit pod ochranou sousedovic hochy, který byl starší a Němec. Němci měli v té době v Rokytnici n. J. svoji obecnou školu, měšťanku a dokonce tkalcovskou školu, což bylo tenkrát na úrovni průmyslové školy textilní. My Češi jsme měli jen jednotřídku, postavenou v roce 1928 v Horní Rokytnici; do té doby se učilo pro české děti po domech. To ještě zažila i moje maminka.

Nikdo nemůže popsat tehdejší elán našich vojáků po mobilizaci na jaře. Maminka byla švadlena a vojáci si k ní nosili upravit uniformy, aby se prý Hitlerovi „líbili“. 30. září 1938 byl pro mne nejsmutnější den, když jsme všechny děti stály u školy a škola byla zavřená, z hranic se stěhovali naši vojáci a se slzami v očích nás posílali domů. Cituji větu, kterou si dodnes pamatuji: „Děti, jděte domů, teď se hned tak učit nebude.“ Druhý den asi v 10 hodin dopoledne jsem na západě viděla tři letadla, která měla asi na zadní části německé vlajky a obléávala naši hranici. Asi za půl hodiny pro nás přišla teta ze sousední vesnice Buřany a odvedla nás k nim. Podotýkám, že jsme byli s maminkou samy, protože tatínek byl v září mobilizován a náš domek hlídali henleinovci, takže se neodvážil jít domů. Maminka naštěstí uměla německy, neboť se narodila ve Františkově, a tak si přece jen na ni tolik nedovolili. Navíc tam bydlel dědeček s babičkou a sousedi měli před nimi celkem respekt.

Teta přišla s nůš a do ní to nejnutnější maminka naskládala. Otec potom odjel, dlouho jsme se neviděli, vánoce toho roku jsme prožili každý někde jinde. Za několik dní byla zabráná i obec Buřany.

Oluše Mittelbachová, tehdy Františkov u Rokytnice n. Jizerou

Od roku 1934 jsem žila v Hostinném a studovala v Trutnově. Přítelkyně německé národnosti se mnou okamžitě po zhoršení politické situace přerušily přátelství. Když jsme byli nuceni uprchnout, polovina bytového zařízení zůstala v bytě, protože železniční zaměstnanci po naložení dokumentů ČSD musili zůstat na stanici (otec traťmistr i přednosta stanice s ostatními) a byli střeženi. Jako uprchlíci jsme žili u babičky a dědečka a vzpomínali jsme, jak rázem němečtí spoluobčané zapoměli na dobré vztahy.

Vlasta Houžvičková, tehdy Hostinné

Bydleli jsme v Humburkách, dnes Bojiště u Trutnova. Už můj otec byl rodák z toho kraje. V roce 1921 probíhalo sčítání lidu a mně byly dva roky. Tenkrát můj otec volil českou národnost, byl Čechem. Nebylo těžké uhodnout, kdo se za Čecha hlásil, byl totiž jediný v obci. Také již v tomto roce nám Němci vytloukli okna, zničili dveře a okenní křídla rozvěsili po stromech. A 28. října vždy sedláci dělali nejhorší práci, vyváželi močůvku, záchody, hnůj. Otce jako živnostníka bojkotovali, takže měl perný život. I já jsem trpěl; chodili jsme do české školy až do Trutnova. Také zde jsem prožíval samé rvačky a případy od Němců. Byly to těžké chvíle, způsobené pobuřováním proti nám, Čechům, Konrádem Henleinem. Ten dostával finanční pomoc od Hitlera, i henleinovci a ordneři byli vyzbrojováni z Německa. Také našich hraničářů hodně padlo, byli zavražděni a jiní vyhnáni. To čekalo i mne, protože jsem byl v **Sokole**.

V roce 1938 mi bylo přes 19 let a měl jsem dva německé kamarády, kterým jsem mohl důvěřovat. Před zabráním pohraničí jsem se jim svěřil, že odejdu. Oni mě ujišťovali, že se nám nic nestane, že jsme žádnému neublížili a že stojí za mnou. Pak přišla ta hrozná doba. Byli jsme všichni zoufalí. Dne 8. října překročila v Královci německá vojska hranice. Už v této době jsme zjistili, že nás sledují. Domluvili jsme se, že rodiče a bratr zůstanou doma, já, protože jsem byl členem **Sokola**, jsem měl odjet přes Starý Roketník do Úpice. To však už nešlo. Kroužil jsem tedy na kole kolem domu a po silnici, jako že nic nevíme. Tak jsem se přibližoval k Trutnovu a přes Poříčí se dostal do Úpice ke strýci. Ale hned v podvečer byli okupanti v Poříčí. Chtěli mě stavět, stačil jsem však ujet a za mostem byli už naši ustupující vojáci, a to mě zachránilo.

Druhý den, v neděli 9. října, došli němečtí vojáci do naší obce Humburky. Ráno v pět hodin už němečtí občané a s nimi i moji kamarádi obsadili náš dům. Rozbílili dveře, okna a sekera vlétla až do postele. Potom vnikli do domu a rozbílili, co se dalo. S pistolí mě hledali i mí němečtí kamarádi, kde že je ten **sokol**, a šťouchali vidlemi do sena. Rodiče a bratra ztloukli a ve spodním prádle je hnali 2 km do Trutnova na gestapo. Zde byli zase ztlučeni a vyslýcháni. Když byli propuštěni a vrátili se domů, opět je zadrželi a opět byli vyšetřováni gestapem. Později se rodičům podařilo odstěhovat se i s mým mladším bratrem do České Skalice, kde jsme se všichni na vánoce sešli.

Antonín Rosa, tehdy Humburky u Trutnova

Otec byl profesor českého reálného gymnázia v Trutnově (obor latina, francouzština). Byl činný v Národní jednotě Severočeské, za českou menšinu byl druhým náměstkem starosty a v září 1938 dokonce starostou.

Mé dětské vzpomínky jsou neúplné a v podstatě jsou vzpomínkami rodičů. Poměry se zradikalizovaly v letech 1934-35, po vystoupení K. Henleina v Trutnově. Bylo mi tehdy sedm let. První rodiči nezprostředkované dojmy byly z voleb v květnu 1938, kdy na všech rozích byla kandidátka SdP, německé děti běhaly s nafukovacími balónky, označenými číslem 12. Můj čtrnáctiletý bratr jeden takový balónek propíchl špendlíkem, a ten německý kluk si pak k nám domů přišel stěžovat.

V září 1938 po útěku nacistického starosty města a po zajištění prvního náměstka starosty, Němce dr. Kellnera, českou policií, převzal otec funkci starosty. Funkci problematickou, v níž měl přispět k uklidnění situace ve městě. Vzhledem k tomuto postavení ve vedení města a vzhledem k vývoji mezinárodní situace jsem se cítili velmi ohroženi.

Bezprostřednímu opuštění domova předcházela zářijová noc (datum si již přesně nepamatuji), kdy nikdo z rodiny nespal. Z okna bytu v českém družstevním domě, vedoucího na náměstí, jsme se dívali na řvoucí zfanatizovaný dav Němců, skandujících nacistická hesla. Němci si vynutili vstup do kostelní věže, uprostřed noci zněly zvony, čeští policisté měli zákaz zasahovat. Náš odjezd ranním vlakem po oné noci byl kvapný. Jela jen maminka, bratr a já, s nejnnutnějšími věcmi, které jsme uvezli. Jeli jsme k babičce do Lázní Bělohradu a jela s námi také čtyřčlenná rodina tatínkova kolegy, prof. Mudrocha, která jinou možnost neměla. Asi měsíc jsme žili s nejasnými představami o budoucnosti. Dvě rodiny ve stísněných poměrech malé vilky v Lázních Bělohradě.

Mezitím bylo české gymnázium z Trutnova přemístěno za nepředstavitelných potíží do Úpice. Město Úpice poskytlo školu i byty českým profesorům. Čtyři z nich byli ubytováni v objektech židovských továrníků, kteří stačili emigrovat. Ve mně více než faktické vzpomínky zůstaly po letech dojmy z psychózy tohoto času. Strach o tatínka, strach z toho, co bude.

Po 15. březnu 1939 nařídily německé úřady vrátit veškeré sbírky a inventář českého, tehdy vlastně nového a dobře zařízeného gymnázia zpět do Trutnova a konečně koncem roku 1940 zrušili okupanti gymnázium v Úpici vůbec. Většina žáků a profesorů začala dojíždět do Jaroměře. Dojíždění bylo složité. Časně ráno Úpice – Svatoňovice autobus, pak více než hodinu cesta vlakem, v zimě vymrzlým, skoro neosvětleným a zatemněným. Při tehdejší zásobovací situaci bylo dojíždění tří lidí z jedné rodiny (otec, bratr a já) od rána od večera neúnosné. Pak se nám podařilo přestěhovat se do Jaroměře.

Události roku 1938 hodnotím jako tragické. Soužití Čechů s Němci bylo před nástupem nacismu obstojné a korektní, i když víme, že po staletí bylo čas od času problematické.

PhMr. Jarmila Kočvarová, tehdy Trutnov

Můj otec učil jako profesor od roku 1925 v Trutnově na nově založeném menšinovém gymnáziu. Matka se za ním přestěhovala s mou starší sestrou a se mnou o rok později. Trutnovské gymnázium bylo oporou české menšiny v Podkrkonoší. Čeští dělníci – textiláci pracovali ve zdejších textilkách už před první světovou válkou, ale státní úředníci, železničáři, poštovní zaměstnanci, učitelé atd. sem většinou přišli až po vzniku Československa.

Velice dobře se rozpomínám na trutnovskou henleinovskou demonstraci – přesně datovat už ji ale nemohu. Na demonstraci se sjeli Němci z dalekého okolí, byli sem svázeni autobusy. (Jeden z autobusů se zvláště bojovně naladěnými účastníky přijel z místa mého nynějšího bydliště, České Lípy.) Mám živě před očima valící se průvod zfanatizovaných žen v krojích a v dirndlech, mužů v koženkách s „padacím mostem“, kamizolách s knoflíky vyřezávanými z jeleních parohů, se zelenými tralaláčky s typickou štětkou. Všichni měli bílé podkolenky. Nesli mnoho transparentů se štvavými hesly, provolávali zejména „Heim ins Reich“ a „Heil Hitler“. (My mládež jsme kontrovali voláním „drei Liter“.) Průvod přešel celým středem města do areálu hostince Na nivách. Tehdy byl obecně znám pod německým názvem Augarten a byl hlavní baštou henleinovců. Rodiče nás pak až do večera nepouštěli ven, protože po skončení projevů procházely městem až do tmy hlučné skupiny rozvášněných účastníků srazu a nebylo radno se s nimi potkat.

Pamatuji, že po trase průvodu bylo rozestaveno hodně policistů a četníků, zřejmě sem byla přivolána posila. Chovali se však naprosto pasivně a proti výrazně protistátním projevům nezasahovali. Vzpomínám si, že někteří z nich, zřejmě Němci, projevovatelům dokonce své sympatie. Od demonstrace zůstala ve městě trvale rozjitřená nálada.

Již v prvních zářijových dnech 1938 nám nacistická bojůvka vytloukla večer okna a vyhrožovala zapálením domu, oběšením apod. Otec byl vyzván, aby svou rodinu dopravil do 24 hodin do bezpečí. Matka přes noc sbalila nejpotřebnější věci a odjela s námi dvěma dětmi z Trutnova k otcovu bratru do vesnice Jelčany na Kolínsku. Byly jsme všichni tři psychicky tak vyčerpány, že jsme do vsi vzdálené 5 km od železniční zastávky pozdě večer s těžkými zavazadly stěží došly. Matka s pláčem padla před strýcem na kolena a prosila, aby nás přijal. Byly jsme přijaty s otevřenou náručí.

Horší bylo přijetí na kolínském gymnáziu, kam jsme musely se setrou dojíždět. Gymnázium bylo přeplněné, z nás vyhnaných z pohraničí byly vytvořeny samostatné třídy. Učilo se ve stísněných podmínkách. Byly jsme zde přijaty velice nevlídně. Ředitel ústavu byl nepříjemný člověk fašistického zaměření a nadával nám do přivandrovalců, kteří způsobili zábor pohraničí svými provokacemi vůči Němcům.

Náš odjezd z Trutnova byl, jak se ukázalo, naštěstí včasný. Večer po pověstném protičeskoslovenském Hitlerově projevu na sjezdu NSDAP 12. září se v Trutnově znovu objevily bojůvky, henleinovci nám znovu vytloukli okna a poškodili nábytek. Otec naštěstí nebyl zraněn, balil právě až do noci menšinou knihovnu, aby mohla být také odstěhována.

Většina profesorů trutnovského gymnázia odjela začátkem září s rodinami. Otec zde zůstal a stěhoval gymnázium do Úpice (sbírky, knihovny, nábytek atd.). Měl štěstí, že nebyl doma, když ho přišlo gestapo zatknout v první vlně trutnovského zatýkání. Byl právě v Úpici, do Trutnova se již vrátit nemohl.

Náš byt tedy stěhovali dva studenti – oktáváni – na nákladním autě. Jeden z nich, Antonín Bunzl, padl za války jako letec v Anglii. Hoši už ale nestačili odvézt všechno, při poslední jízdě na ně bylo v blízkosti bohoslavického tunelu stříleno, museli střelbu opěťovat. V Trutnově zůstala mj. bohužel i velká hromada knih z otcovy knihovny. Šlo většinou o odbornou literaturu, která se už nedala koupit, a o knihy v uměleckých vazbách, jež byly otcovým koníčkem.

Olga Šindlauerová – Procházková, tehdy Trutnov

Narodil jsem se v roce 1929 v Trutnově, Dolní St. Město. Měl jsem pět sourozenců. V Trutnově jsme žili vcelku dobře, skromně, ale vždy někdo z nás měl práci. Soužití s Němci bylo ucházející. Horší situace nastala tehdy, když se k moci dostal Hitler. Nastala vzájemná nevraživost, nenávisť. Rok 1938 byl pro nás katastrofou. Buď zůstat a sympatizovat s Němci, nebo se vystěhovat. K vystěhování však nedošlo, ale k vyhnání. Odjeli jsme posledním vyhrazeným vlakem, který byl k tomu účelu přistaven.

Odvezli jsme nějaké drobnosti a trochu oblečení. Azyl jsme našli u našich příbuzných v Koldíně u Chocně. Poskytli nám jednu malou místnost, kde jsme pak přežívali válečná léta.

Jaroslav Řehák, tehdy Trutnov

Manžel žil v Trutnově asi od roku 1925. Zprvu jako učeň jedné německé firmy, kde byl až do záboru. U firmy byli jen dva Češi – prokurista a můj muž. Tím více jsem si ho vážila, že v německém prostředí, kde neměl žádné rodinné zázemí, zůstal Čechem. V Poříčí (nyní Trutnov III) založil s profesorem Krausem z českého gymnázia **Sokol**, byl členem Čs. obchodnické besedy atd.

Já jsem žila v Úpici a v letech 1934 – 1936 jsem dojížděla do německé obchodní školy v Trutnově. Stejně nás byla polovina Češek, takže německy se mluvilo jen při vyučování. Profesori se k nám chovali normálně, ale některé německé spolužačky už občas dávaly svou národnost najevo. Dříve klidné soužití se začalo měnit v letech 1937 a 1938. Se svým pozdějším manželem jsem se seznámila v únoru 1938 na sokolských šibřinkách. V létě byl v Národním domě sjezd České obchodnické besedy. Při otevřených oknech jsme s chutí zpívali „Hej, Slované“, naštěstí k žádnému incidentu nedošlo, i když už se čas pomalu naplňoval.

Že Němci tajně pracovali, se můj pozdější manžel nečekaně dozvěděl v Žacléři, kde mu majitel tamního obchodu předložil tajný seznam členů NSDAP. Jaké bylo jeho překvapení, když mu manžel řekl, že je Čech. Pak manžel nastoupil vojenské cvičení, byla mobilizace a on jako četař-účetní musel likvidovat a předávat vojenský materiál, takže propuštěn byl až koncem roku 1938. Neměl kde bydlet, ani zaměstnání, a nebylo lehké nějaké slušné sehnat. Čechy a Morava byly přeplněny vysídlení. Neměl ani peněžní prostředky, rodiče byli chudí, na vojně byl delší dobu a veškeré úspory do našeho předpokládaného manželství zůstaly ve spořitelně v Trutnově.

Sehnal místo až v Praze, horko těžko i podnájem. Dojížděl za mnou do Úpice. Až po dvou letech přešel kvůli bytu do Čelákovic, kde jsme po sňatku konečně založili rodinu.

V roce 1938 před zábohem jsme se se známými z Úpice byli podívat na kraj poněmčené obce Radeč. Vítací transparenty byly velké, hlavně ten „My chceme domů – do Říše“. Když se to Němcům v roce 1945 splnilo, tak ještě po padesáti letech nám to chtějí vyčítat jako zločin!

Helena Rejmontová, tehdy Trutnov

Připravil Ogňan Tuleškov (www.ceskenarodnilisty.cz)

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Sokolové

22.5.2018 Týdeník Liberecko str. 23 Sport / Talentovaná mládež

Pozvánka na akademii v Českém Dubu

Nazdar sestry a bratři a všichni příznivci **Sokola!**

Sokol Český Dub pořádá v sokolovně ve čtvrtek 24. května od 17 hodin sokolskou akademii.

Diváci uvidí českodubské cvičence, kteří se představí ve sletových skladbách, předvedou ukázky gymnastických cvičení a děvčata z oddílu aerobiku vystoupí se svými soutěžními skladbami.

Při této příležitosti představí **Sokol** veřejnosti nový sokolský prapor a na malém sále (v prostorách loutkového divadla) bude od 16 hodin otevřena výstava ke 130 letům **Sokola** v Českém Dubu.

SLET

22.5.2018 Kladenský týden str. 11 Kulturní servis

KLADNO 26. 5. / 14:00 SLET SOKOLSKÉ ŽUPY BUDEČSKÉ Kladenská sportovní hala bude místem konání tradičního sletu **Sokolů** župy Budečské.

Ze sklepa na náplavku. Politici vybírají dobré adresy

22.5.2018 Mladá fronta DNES str. 02 Z domova

Robert Oppelt

Piráty čeká stěhování. Ze stísněného žižkovského suterénu stěhují svou republikovou centrálu na Palackého náměstí v centru Prahy. Po úspěchu strany ve volbách – a tím i zisku zhruba 170 milionů korun od státu – jdou do většího a na lepší adresu.

Sklepní prostory nahradí kanceláře v bývalé bance v prvním patře přímo nad stanicí metra Karlovo náměstí. Kousek od populární náplavky bude nejen sídlo strany, ale i pět poslaneckých kancelářů.

Bývalou banku – snad kromě trezoru uvnitř – už nic nepřipomíná. Piráti plánují do úprav investovat zhruba 700 tisíc a spoléhají na pomoc dobrovolníků. „Spíše než klasické sídlo má nová centrála připomínat coworkingové centrum, tedy prostor, kde najde stůl a židli každý, kdo přijde pracovat,“ říká manažer strany Štěpán Štrébl.

Prostory si strana najímá prostřednictvím společnosti 1. pirátská s.r.o. A od ní si budou kanceláře ze svých poslaneckých náhrad pronajímat pirátští poslanci.

V nájmu je i nyní nejsilnější hnutí ANO. Od svého vzniku sídlí v budově koncernu Agrofert na pražském Chodově. Několikrát se v posledních letech stěhovala například ODS. Nejdříve sídlila ve Sněmovní ulici, v roce 2003 se přesunula na Malou Stranu o několik ulic výš. Sídlo občanských demokratů na Jánském vršku tehdy stálo 100 milionů korun. Zadlužená strana ho pak v roce 2011 prodala a odstěhovala se z centra do nájmu – do kancelářské budovy Polygon House na pražské Pankráci. Před čtyřmi lety se ale vrátila zpět do centra, tentokrát do Truhlářské ulice.

Sídla v centru

Vlastnictví nemovitostí je mezi stranami dnes už spíš výjimkou. Mají je hlavně politické strany s dlouhou historií. Prakticky za rohem od Pirátů je na Karlově náměstí palác Charitas, sídlo lidovců. Byl postaven v roce 1929 a od počátku patří straně.

Na pražském Novém Městě vlastní svá sídla i další dvě politické strany: sociální demokraté a KSČM.

Komunisti palác v ulici Politických vězňů koupili v roce 1990. Přestože uvažovali, že lukrativní nemovitost prodají a odstěhují se do Vysočan, z plánů nakonec sešlo.

Nejdelší stranickou tradici má Lidový dům, sídlo ČSSD. Starý šlechtický palác socialisté koupili už v roce 1907 a po restitucích se do něj opět vrátili.

Čtyřicet let předtím bylo v rozsáhlých prostorách v Hybernské ulici Muzeum V. I. Lenina. Nad palácem ale stále visí restituční stín. Strana má dědicům právníka Zdeňka Altnera, který jí pomohl dům získat zpět, zaplatit přes tři sta milionů korun.

Také TOP 09 sídlí v historické budově – v renesančním letohrádku známém jako Michnův palác či Taršův dům na Malé Straně. Prostory si pronajímá od **České obce sokolské**.

Naopak třeba vedení Starostů sedí na Malostranském náměstí, ovšem jen v kanceláři v patře měšťanského domu nad známým hostincem. Stranu tu ani nic nepřipomíná.

Peníze z pronájmů

Nemovitost na dobré adrese není jen prestiž, ale i dobrý zdroj příjmů. Strany přiznávají z pronájmů i značné příjmy – sociální demokracie 20,9 milionu ročně, lidovci 19 milionů a komunisté dokonce 24,4 milionu korun. Některé strany vlastní i menší nemovitosti mimo Prahu.

Mezi jejich časté nájemníky patří přímo jejich poslanci, kteří ve stranických sídlech mají své poslanecké kanceláře placené Sněmovnou.

Foto popis| Do stranické kasy Palác v ulici Politických vězňů (vlevo nahoře) komunistům vydělává. Příjem mají z paláce Charitas (vlevo dole) i lidovci a ČSSD z Lidového domu (vpravo dole). Piráti si sídlo pronajímají (vpravo nahoře).

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Sokolka Jarina Žitná je nezmar

22.5.2018 Týdeník Liberecko str. 22 Sport / Co dnes dělají

Sestra Jarina, jak jí **Sokolové** říkají léta, je dlouholetou náčelnicí liberecké jednoty **Sokola**.

Sestra Jarina (*1933) je ve svém věku nesmírně vitální žena, je autorkou mnoha sletových cvičení a osobně řídila tři Vsesokolské slety v Praze v letech 1994, 2000, 2006.

Šíře jejích aktivit byla vždy spojena s děním okolo **Sokola**, sportu a tělovýchovy. Vystudovala Pedagogickou fakultu Karlovy Univerzity, obor přírodopis, zeměpis, chemie, později ještě Pedagogickou fakultu v Ústí nad Labem, obor tělesná výchova a zdravotní tělesná výchova.

Paní Žitná se narodila v Praze a od roku 1945 žije v Liberci. Vyrůstala v sokolské rodině a již od patnácti let pracovala jako cvičitelka (pomahatelka) v **Sokole**. Rodačka z Votic se rodiči a bratrem přistěhovala po válce do Liberce poté, co se otec vrátil z koncentráku.

„Učil v ruprechtické škole, kam chodil i bratr a my bydleli poblíž. V roce 1948 jsme se přestěhovali do činžáku v Rokycanově, kde bydlím dodnes. Do školy v Ruprechticích jsem nechodila, začala jsem v gymnáziu. Ale chodila jsem do ruprechtického **Sokola**, který otec spoluzakládal a vedl jako náčelník. Cvičili jsme ve školní tělocvičně, ale raději jsme to měli v boudě u hřiště,“ vzpomíná. „V létě roku 1947 měl **Sokol** cvičení a mělo se cvičit na hřišti, které se zrovna dobudovalo.“

S dalšími **Sokoly** jsme ještě dlouho do noci připravovali hřiště tak, aby se na něm dalo cvičit,“ říká. Cvičilo se v boudě u hřiště, která vzala za své při požáru v roce 1969, a to i v zimě. „Příjemné to bylo v zimě u kamen, ale tři metry od nich to bylo již horší,“ vzpomíná Jarina na cvičení před 70 lety.

Sestra Jarina zasvětila celý svůj život tomu, co je v našem životě tak důležité – sportu a tělovýchově.

Vždyť heslem jednoho ze zakladatelů **Sokola** Miroslava Tyrše je a navždy zůstane: „Ve zdravém těle, zdravý duch!“ Tímto heslem se neustále řídí a snaží se ho předávat dalším generacím vedle svých bohatých zkušeností a moudrosti.

Celý život učila na ZŠ Vrchlického v Pavlovicích. Za své sportovní výkony v turistice obdržela titul Mistr turistiky. Zúčastnila se i zahraničních miniexpedic na Island, Špicberky a do Grónska, které většinou vedla.

Sokol po roce 1948 ještě fungoval, ale oficiálně s ním byl amen v roce 1952, kdy došlo ke sjednocení tělovýchovy.

„Až do roku 1968 byl **Sokol** mimo hru. Pak se obnovil, ale bylo to jen na pár měsíců. Následně **Sokol** ožil až v roce 1989, přesně 7. ledna 1990. Do té doby jsem se po dokončení studia v Praze vrátila do Lokomotivy Liberec, kde jsem v ZRTV vedla dorostenky. Pamatuji se, že v roce 1968 Lokomotiva odmítla vstoupit zpět do **Sokola**,“ přiznává.

Sokol sice vedou vesměs **Sokolové** věkem starší, ale podle Žitné je 60 % členstva do 25 let věku. „Tělovýchově a sportu chybí soustavnost, většinou se upřednostňuje výkonnostní sport. Navíc

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

ve školách je tělovýchova opomíjena, část mládeže pomalu neumí ani kotoul. **Sokol** šlape a na Liberecku máme 19 jednot, což je dost. Snažíme se pro občany dělat pravidelná cvičení, pořádáme sportovní akce i turistické pochody. Naposledy jsme měli Pochod Karoliny Světlé s účastí 1200 pochodníků. Děti moc v centru Liberce není, navíc je plno jiných lákadel a sportů," dodává.

Sokolské hnutí se upíná k XVI. sletu, který se uskuteční na začátku července v Praze. Krajský slet mají liberečtí **sokolové** naplánován 15. – 16. června do Turnova.

Sokol vznikl před 150 lety. Je o něj zájem v dnešní době? Chodí do něj mladí lidé a děti?

22.5.2018 ČRo - hradec.cz str. 00 Sport

Jana Házová

Sokol letos slaví už 150. narozeniny. Zároveň připravuje pravidelný slet, který se koná každých pět let. Naši reportérku Janu Házovou zajímalo, jestli je o **Sokol** zájem i v dnešní době. Zašla proto na jedno cvičení opočenské Věrné gardy.

S místostarostou zdejšího **Sokola** Miloslavem Svitákem se díváme, jak se tady cvičí. Jaká je věková skupina zdejší tělovýchovné jednoty? Vidět jsou spíš cvičenci seniorského věku.

Stoupá tedy v posledních letech zájem o **Sokol**? Nebo je to stále stejné, případně ten zájem klesá?

„Je to různé, chvíli je toho víc, chvíli zase méně. Záleží na tom, jak jsou bohaté ty populační ročníky. Mezi mladými chlapci je populární posilovna a děvčeta mají rády volejbal," usmívá se Miloslav Sviták.

Co to vlastně znamená být **Sokol**?

„To se těžko vysvětluje. To byste musela zažít. Jsme taková víceméně sportovní rodina. Máme přes 200 členů. Jsme s tím spokojeni, protože tady je víc sportovních organizací, nejsme tady sami. Hodně těch dětí odčerpá fotbal a hokej," dodává Miloslav Sviták.

Investice do sportu ušetří ve zdravotnictví

22.5.2018 Haló noviny str. 14 ze sportu

(za)

Rozhovor s Markétou Kabourkovou, manažerkou a ekonomkou zabývající se problematikou sportu

* Z průzkumu České unie sportu nedávno vyplynulo, že 76 procent sportovních klubů nemá dostatek prostředků na činnost a 88 procent není spokojeno se státní podporou. Co na to říkáte? Je to reálný obraz dnešní situace? Ano. Byrokracie narůstá. O klub se většinou starají chlapi po práci a ty boj s papíry spíše odradí. Raději se vzdají pár piv a posekají trávu na hřišti nebo koupí klukům a holkám

nové míče. Najdou se i ochotní tatínci, kteří přispějí klubu ze svého. Viděla jsem mnohá zázemí klubů. Jsou stará a zchátralá. Dokonce v jednom klubu mají šatny ve staré vyřazené tramvaji a do sprch chodí kluci po zápase zpocení do vedlejší staré budovy jen v ručníku. A to zápasy jsou mnohdy i v listopadu. Další kapitolou jsou trenéři, které potřebujeme zaplatit. Program »Můj klub« je hezká myšlenka s nepromyšlenou realizací. Ambice MŠMT, že bude rozdělovat finance šesti tisícům klubů, je velmi ambiciózní, nicméně při současném stavu nereálná. Vůbec se mi nelíbí zrušení programu na provoz a údržbu.

* Souhlasíte s vytvořením samostatného ministerstva pro sport, případně národní agentury pro sport? Dnes jsem již přesvědčena, že je to správná cesta a že pomůže sportu. Ukázalo se, že sport je na MŠMT spíše upozaděnou problematikou. Agentura bude mít jedno téma, a to je právě sport. Když se podaří vybrat kvalitní lidi a nastaví se podmínky, zapojí se sportovní prostředí, nemůže to nevyjít. Nikdo nemá patent na rozum a rozumná diskuse se všemi aktéry je velmi důležitá. A co je hodně důležité, představitelé Agentury tak budou mít mandát bojovat o finance. Pokud zapojíme ještě

obce a kraje, jsem přesvědčena, že systém bude funkční. Sport je prokazatelně nepostradatelnou součástí našich životů, nebo alespoň by měl být. Protože čistá hlava, kyslík a vyplavený adrenalin nás činí chytřejší, umíme se lépe rozhodovat a jsme celkově zdravější a šťastnější.

Snahu o to, aby bylo samostatné ministerstvo, můžeme vysledovat již od vzniku Československa. Návrh na založení samostatného ministerstva podal již v roce 1918 Dr. J. Scheiner (tehdy starosta **České obce sokolské**). Už v té době se zdůrazňuje úzká souvislost mezi sportem a zdravím. Poučme se z historie.

* Jak v dnešní době dostat více dětí ke sportovním aktivitám? A je to vůbec žádoucí, když tak zoufale chybějí peníze? Pohybová aktivita se musí stát součástí života už odmalinka. Jsem přesvědčena, že pokud rodiče sportují, budou sportovat i jejich děti a pak zase jejich děti. Bohužel v dnešní době, kdy mají rodiče hluboko do kapsy a musí mít i dvě zaměstnání, mají méně času se dětem věnovat. Nebo maminky samoživitelky to mají obzvlášť těžké. Proto musí pomoci školky, kde by měl být pohyb nepochybně povinnou součástí. Musíme děti přitáhnout ke sportu, s tím by nám mohli pomoci trenéři, kteří umějí být pro děti vzory. Pak by měly být finančně přístupnější pohybové kroužky a sportovní aktivity v klubech. A tady se dostávám na začátek, musí se nastavit systém podpory. Pro každé dítě musí být sport dostupný, stejně jako vzdělávání. Musím říci, že nechápu hlasy, které říkají, že by se sport neměl vůbec financovat z veřejných zdrojů. Osobně za ideální považuji vícezdrojové financování, kdy kromě příjmů z loterií a státního podílu by měly přispívat na sport rovněž zdravotní pojišťovny v duchu studie »každý dolar investovaný do sportu ušetří čtyři dolary ve zdravotnictví«.

* Dovolte mi na závěr odbočit. Sledovala jste mistrovství světa v ledním hokeji? A co jste říkala na výkony české reprezentace? Mistrovství světa jsem si samozřejmě nenechala ujít. Fandila jsem naší reprezentaci a musím říct, že hokej, který hráli, se mi líbil. Proti Rusům jsme ukázali, co v nás je, a další země jsme dokázali potrápiti. Bohužel nakonec to nestačilo. Často nám v zápasech utekl začátek. Hráti jsme začínali až ve druhé třetině, a to už měl protivník náskok. Dotahovat ztrátu je hodně těžké. A to platí ve všech sférách života

* Souhlasíte, že už nepatříme mezi hokejovou elitu, a to dlouhodobě? Česká republika pořád patří mezi obávané protivníky. Konkurence se stejně jako ve většině odvětví vyrovnává i ve sportu včetně

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

hokeje. Reprezentační tým se omladil, hráči letos získali zkušenosti a ukázali, že hokej hrát umí. Věřím, že příští rok na Slovensku hokejisté medaili získají, že konečně budou mít i »trochu štěstíčka«, které nám v poslední době chybělo.

Historik McNamara: Legie udělaly z Masaryka v USA rockovou hvězdu

22.5.2018 ct24.cz str. 00 Domáci

manakv

Boje československých legií na straně států Dohody si ve Spojených státech za první světové války získaly velkou popularitu, Tomáše Garrigua Masaryka v očích tamější veřejnosti změnily v rockovou hvězdu a výrazně přispěly k tomu, že američtí politici podpořili vznik samostatného Československa. V Událostech, komentářích to řekl americký historik Kevin McNamara, který o Čechoslovácích na Sibiři napsal knihu *Dreams of a Great Small Nation* (Sny velkého malého národa).

Jak jste se o československých legiích dozvěděl a proč vás tolik zaujaly?

V roce 1993 jsem se vydal přes Sibiř. O československé historii jsem nevěděl mnoho, a dozvěděl jsem se, že přes Sibiř na konci první světové války několikrát přešla armáda. Přišlo mi to opravdu neuvěřitelné, protože Sibiř je tak obrovská oblast – a oni ji přešli několikrát.

Když jsem se vrátil zpátky do Států, říkal jsem si, že o tom přece musí existovat nějaká kniha a že si ji chci přečíst. Strávil jsem opravdu hodně času hledáním, ale žádnou takovou knihu jsem v angličtině najít nedokázal. A potom jsem tedy třicet let psal tuhle knihu.

Částečně jste to zmínil, legionáři byli docela úspěšnou vojenskou silou. Máte odpověď na otázku, proč tomu tak bylo?

Myslím si, že to bylo částečně tím, že vycházeli ze **Sokola** a tohle hnutí v nich bylo opravdu zakořeněné. Měli v sobě národní cítění, většinou to byli lidé ze střední třídy, měli určité vlastnosti, ale na Sibiři byli opuštěni a obklíčeni nepřátelskými silami.

Zborovský křest ohněm. Nenápadná bitva přispěla ke vzniku armády i státu

Člověk by pochopitelně očekával, že budou chtít přežít. Trockij řekl, že každého Čecha, kterého najdou s puškou, mají Sověti zastřelit, a koho najdou bez pušky, mají uvěznit. Legionáři byli lidé, kteří už uprchlické tábory a tábory pro zajatce znali – a věděli, že se do nich nechtějí vrátit.

Nakolik podle vašeho názoru československé legie přispěly ke vzniku samostatného Československa? Odkazují se k rozhodnutí vojáků, že zběhnou od rakousko-uherské armády a budou bojovat proti ní. Dávali najevo, že chtějí vlastní stát?

Přesně tak. Celý příběh se v podstatě odehrává ve dvou různých cestách. Tomáš Masaryk, Edvard Beneš a Milan Rastislav Štefánik politicky pracují v Evropě, ale chtějí vlastní stát stejně jako celá řada dalších lidí v této době; Ho Či Min a další lidé například v Paříži usilovali o samostatný Vietnam, ale nedokázali to legislativně zvládnout.

Masaryk měl argument, že by Československo mělo být samostatné, a říkal, že dokáže pomoci (státům Dohody) proti Rakousku-Uhersku. Byl to silný argument, ale stále jen argument.

Potom se ale Masaryk dostává do Washingtonu, a v okamžiku, kdy zde tyto věty říkal, legionáři už opravdu dokazovali, že Češi a Slováci budou bojovat a umírat za spojence. Americké noviny o tom samozřejmě psaly, byl to opravdu obrovský příběh.

Všimli si toho nejenom Češi a Slováci, ale i celá řada Američanů, zaujalo to také Roosevelta, a opravdu se o tom mluvilo nejen ve Washingtonu, ale po celých Spojených státech amerických.

Když se potom hovořilo o vzniku Československa, byl zde jasný důkaz: Češi a Slováci s vámi bojují a umírají. Jak byste jim potom tedy mohli odepřít stát?

A to byl zásadní argument pro americké politiky?

Jednoznačně byl. Když Masaryk přijíždí do Chicaga, přišlo ho na nádraží hlasitě přivítat sto tisíc lidí. Když byl na nádraží ve Washingtonu, přišly desítky kongresmanů a senátorů. Předtím nikdy nikdo neslyšel, že by přišli přivítat takového člověka. Ve Spojených státech amerických byl populární mnohem víc než v Evropě, kde pro něj bylo těžké dosáhnout schůzky s nejvyššími státními představiteli. V Americe byl opravdovou rockovou hvězdou, lidé ho podporovali... a politici jdou samozřejmě za lidmi.

Mluvíme o československých legiích, mluvíme o Pittsburské dohodě (českých a slovenských exulantů o společném státě), mluvíme o začátku samostatného Československa. Byla Pittsburská dohoda naplněním touhy dvou autonomních národů – Čechů a Slováků – po samostatném státě, anebo si to čeští politici rozmysleli a později mířili víc k unitárnímu státu?

To je velice komplikovaná otázka, jako když si chce starší zkušený muž rychle vzít mladší ženu. Kdyby si dali trošku načas, mohlo by to fungovat, ale takováto manželství většinou nevyjdou.

Jako správné hodnotí rozdělení Československa spíš Slováci. I když podle nich více získali Češi

Nemyslím si, že to muselo dopadnout špatně, ale nedivím se tomu, že to špatně dopadlo. Protože Slováci byli na začátku velice spokojeni, ale časem se ukázalo, že chtěli, aby Češi naplnili to, co bylo v Pittsburské a Clevelandské dohodě. (První zmíněná smlouva Slovákům v novém státě zaručovala vlastní správu, parlament, i soudnictví – pozn. red.)

Samozřejmě se dá argumentovat, že bez Masaryka a Čechů by Slováci nikdy neměli samostatný stát, a dá se rozumět oběma stranám. Pokud by Slováci měli jenom svoje prostředky, možná dnes ano, ale tehdy by svůj vlastní stát určitě neměli.